

Mūsų Vytis

1993

№. 2

SVEIKINAME!

Pradedant naujuosius mokslo metus Vytauto Didžiojo universitete Kaune, po priesaikos (iš kairės): Senato narys prof. A. Vanagas, rektorius prof. Bronius Vaškelis, prorektorius prof. V. Kamin-skas, Senato narys prof. R. Baltrušis.

MŪSŲ VYTIS

1993 Nr.2 (221)

3001 W. 59th St., CHICAGO, IL 60629

ĮSTEIGTAS: 1948 m. rugsėjo 25 d.

Memmingene. Vak. Vokietijoje

REDAKTORIUS Vytautas P. Mikūnas

LEIDŽIA: Akademinis Skautų Sąjūdis

ADMINISTRACIJA: Dalia Ječienė

1310 Wayside Dr.

Villa Park, IL 60181

PRENUMERATA METAMS:

\$10.00; studentams — \$5.00; garbės prenumerata — \$20.00; atskiras numeris — \$2.00. Aukas ir prenumeratą siųsti administracijai.

SPAUSDINA: M. Morkūno spaustuvė,

3001 West 59th Street,

Chicago, IL 60629

MŪSŲ VYTIS (Our Knight) is quarterly published by the Collegiate Division of the Lithuanian Scouts Assn., Inc.

*

RAŠINIAI su autorių pavarde, slapyvardžiu ar inicialais nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra

Datos atspausdinto adresų lipinukuose nurodo metus už kuriuos yra gauta prenumeratos mokestis.

TURINYS

Lietuvių skautijos deimantų vainikas	
N. Kersnauskaitė	1
Mokytojų lavinimo epizodas Lietuvoje,	
V. J. Černius	3
Nepriklausomos Lietuvos istorija,	
Dr. J. Balys	5
Svetimi tautiečiai, A. Musteikis	9
Akademikų stovyklos „Gaudeamus“	
jubiliejinėje skautų stovykloje,	
R. Likanderytė	11
Laiškas iš Kauno, Algimantas	19
Sunku. Senelis, s. Monika Girčytė	22
JAUNIMAS SVARSTO	24
Moralinis spaudimas, A. Utz	24
Ar HIV tyrimai daktarams turi	
būti privalomi. K. Sabaliauskaitė	25
ĮVYKIAI IR PASTABOS	27
KNYGOS — LEIDINIAI	29
MŪSŲ PASTOGĖJE	31
SUMUŠTINIS	38

Garbės prenumeratoriai:

Danutė Keršienė,

Karolis Bertulis.

Aukotoja:

Valerija Palčiauskienė #5.00

Leidėjai ir redakcija širdingai dėkoja už paramą.

Sekantis MV numeris bus skirtas Vydūno 125 metų gimimo sukakčiai paminėti. Nuotraukas ir straipsnius siųsti iki lapkričio 1 d.

LIETUVIŲ SKAUTIJOS DEIMANTŲ VAINIKAS

Nijolė Kersnauskaitė

*Žvelgdami į ateitį, nepasikliaukime vien tik
praeities šviesa.*

Verskime naują lapą ir skaitykime naujas mintis.

Ir girdėkime tai, ko dar niekas niekad negirdėjo;

Nes iš to kils naujas pasaulis ir nauja lemtis.

Davis Polis

Pajudinęs naujo auklėjimo idėją, skautijos įkūrėjas Lordas Baden-Powellis turėjo duoti jai ir teorinį-ideologinį pagrindą. Prieš rašydamas skautų įstatus, jis išstudijavo visos epochos auklėjamąją literatūrą, ypač kreipdamas dėmesį į riterių laikus. Jis stengėsi apimti ir duoti skautybei visą tai, kas visais laikais kėlė ir kelia žmogų ir kas eina per žmonių kartas ir amžius gyvąja dvasia.

Šių studijų ir savo gyvenimo praktikos dėka, pastebėjęs, kad jaunimą ypač pagauna, skatina ir žavi žygiškumas, riteriškas pasišventimas, nuotykingumas, nepaprastumas, Baden-Powellis tuo ir pagrindė organizacijos ideologinę programą.

Baden-Powellio skautybės paskirtis yra ugdyti pilnutinį žmogų. O tą pilnutinį žmogų jis supranta kaip junginį religinių-tautinių žmogiškų savybių. Skautiškam keliui jis turi tik tris kelio ženklus: Dievą — Tėvynę — Artimą. Tie, kurie tam keliui įsipareigoja ir yra tos gyvosios dvasios išpažinėjai ir nešėjai.

Lietuviškoji skautija pakilo gyvenimui kartu su nepriklausomybę atgavusią Lietuvą. Ir tuo džiaugėsi tik 22 metus. Penkis dešimtmečius Lietuva nešė sunkios vergijos dalį, o išėivijoje atkurta lietuviškoji skautija Lietuvą nešė tik savo širdyje.

O vis tik per tiek metų Lietuva išliko kovojanti, tikinti ir gyva. Nežiūrint visų represijų ir pavergėjų pastangų, kalėjimų ir bausmių, Lietuva vienintelė iš visų kitų

komunistų pavergtų kraštų, pajėgė išleisti šio amžiaus istorijos vieną svarbiausių dokumentų — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Ir ta Kronika prabilo į mus ir į visą pasaulį ne poezija, ne filosofiniais išvedžiojimais, bet kasdieniniais faktais, kurių buvo pilna pavergtoji lietuvių tauta.

Ir galop įvyko tai, ko niekas nesitikėjo — ta pati maža, drąsi tauta, kaip balta paukštė pakilo laisvės skrydžiui. Ir tas neįtikėtinai jos skrydis pavergė pasaulio vaizduotę ir širdį. Lietuva laimėjo sau laisvę.

Kodėl visa tai galėjo įvykti? Todėl, kad pavergtoje tautoje gyveno ir veikė gyvoji dvasia.

Savo gyvenimo deimantinę sukaktį švenčianti lietuviškoji skautija šiandien prisimena ir yra dėkinga už visus tuos mūsų tautos gyvosios dvasios žmones. Mus gaivina ir lydi mūsų tautos ir mūsų organizacijos gyvąja dvasia atastos praeities šviesa. Tačiau ta šviesa mus kartu ir įpareigoja.

Iš savo tautos istorijos ir jos likimo raidos savęs įrašyti mes negalime. mes tik galime apsispręsti, kaip mes per savo istorinį laikotarpį praeisime ir ką prie savo vardų įsirašysime.

Lordas Baden-Powellis pabrėžė, kad skautybė moko mus ne kaip pragyventi, bet kaip gyventi. Ir tai reiškia, kad skautiška asmenybė yra paruošta tinkamai atsakyti savo gyvenamojo laiko reikalavimus.

SVEČIAI IŠ TĒVYNĒS

I deimantinį Skautijos minėjimą ir Lituanicos stovyklą iš Lietuvos atvyko 23 Skautų grupė. Joje buvo atstovai iš daugelio vienetų, jų tarpe atvyko ir 2 akademikai skautai iš Vilniaus ir 1 akademikė iš Kauno. A.S.S. vadija surengė jiems susipažinimo vakaronę A.S.S. būstinėje, kur buvo praleista kelios valandos susipažinimui ir pasikalbėjimams.

Iš kairės: Korp! VYTIS pirm. Rolandas Kačinskas, Kauno vieneto t.n. Nomeda Bepirštytė, A.S.S. vadijos pirm. Edmundas Korzonas, LSS Tarybos narė t.n. Jolita Buzaitytė ir garbės gynėjas Jonas Dainauskas. Foto J. Variakojienės.

Pobūvio dalyviai, iš k.: N. Bepirštytė, E. Korzonas, J. Buzaitytė, J. Dainauskas. Stovi: V. Kirvelaitis, A. Rauchas, D. Parakaninkaitė, V. Mikūnas, D. Eidukienė, L. Maskaliūnas, R. Kačinskas, G. Mačiulienė, A. Remeikis, N. Bichnevičiūtė, D. Ječienė, K. Ječius. Foto J. Variakojienės.

Per penkis dešimtmečius Tauta Tėvynėje aukojosi ir atsisakė žūti. Tauta išėivijoje dirbo, kūrė, kalbėjo pasauliui apie Lietuvą, kai ši kalbėti negalėjo. Išėivijos lietuvišką gyvastingumą ir sąmoningumą palaikė mūsų kultūrininkai, mokslininkai, organizacijos, parapijos, sambūriai, ansambliai, laikraščiai, knygos ir žurnalai. O jų tarpe ir Lietuvių Skautų Sąjunga. Į išėivijos lietuviškus aruodus ji sukrovė didį derlių. Todėl deimantinis jubiliejus nėra tik tuščio pasigyrimo šventė. Ne, tai atlikto įsipareigojimo, įvykdyto pasižadėjimo šventė!

Liepos 31 — rugpjūčio 11 d. Rako stovyklavietėje įvyksta Jubiliejinė stovykla, kurion suskris skautės ir skautai ne tik iš Amerikos ir Kanados, bet ir iš Anglijos, Australijos, Argentinos, Brazilijos ir Lietuvos. Į ypatingą šio jubiliejaus paminėjimą rugpjūčio 7-8 d. savaitgalį yra kviečiami ir svečiai — sesės ir broliai, rėmėjai ir skautijos draugai.

Stovime naujo rytojaus angoje. Lietuvos laisvės vizija tapo tikrove. Bet didžiai klystume sakydami, kad štai jau mūsų darbas baigtas, esame nebereikalingi, nereikia nei daugiau dirbti, nei skautauti, nei planų išėivijos skautijai kurti.

Mūsų kelionė nebaigta ir mūsų gyvenimo bėgimas baigsis tik tada, kai ateis paskutinė mūsų gyvenimo diena. Niekas nesibaigė, niekas nesustojo. keičiasi tik tikslai ir įsipareigojimų tikslų siekiant, bet mes esame ir toliau ir Lietuvai, ir Bažnyčiai, ir Artimui reikalingi. Mūsų pagrindinė paskirtis yra skautiškos asmenybės ugdyimas. Todėl mūsų siekis ir toliau lieka tas pats — auginti jaunus lietuvius ir lietuves, kad jie būtų dori žmonės, geri gyvenamo krašto piliečiai ir jautrūs lietuviai, pilnai jaučiantys atsakomybę savo tėvų kraštui ir kultūrai.

Mūsų žmogiškos širdys ir toliau ieškos ko nors didingo, mūsų gyvenimas ir toliau šauksis įprasminimo. Didinga tad yra mūsų skautiška dalis. Neišsižadėkime jos. Dainuo-

kime dainas, kurių dar niekas nedainavo. Verskime naujus lapus ir skaitykime naujas mintis. Tai ir yra skautiško gyvenimo nuotykių kelias.

Kai įsiliepsnos jubiliejiniai laužai ir „dangun neš mūsų mintis“, ryžkimės iš naujo gyventi ir skautauti taip, kad daugeliui metų praėjus, galėtų prie mūsų vardų įrašyti: tai buvo žmonės, kuriuos vedė ir gaivino jų Tikėjimo, Tėvynės ir Artimo meilės gyvoji dvasia.

Mokytojų Lavinimo Epizodas Lietuvoje

Vytautas J. Černius. Filisteris

Kai pagalvojam apie 1989-1990 metų tarpą Lietuvoje, tai prisimena tūkstančiai bedainuojančių, rankas besilaikančių (Pabaltijo Kelias), apie laužus susirinkusių žmonių. Lietuva veržėsi į laisvę, į naujus savus tvarkymosi būdus. Lietuvos Kultūros ir Švietimo Ministerijoje, pedagogų tarpe buvo klausama — o kaip dabar tvarkysimės? Ypatingai po 1991 metų rugsėjo stebuklo, — po Nepriklausomybės atgavimo —, visi ieškojo kaip mokyklas dabar organizuoti, kaip mokytojų lavinimą vystyti, ką iš Vakarų paimti, kas būtų naudinga Lietuvoje.

Gruodžio 1990-tų ir sausio 1991-mų metų laikotarpyje, būdamas Vytauto Didžiojo Universitete (VDU) Kaune, lankiausi mokyklose, kalbėjausi su mokytojais, klausdamas jų kas jiems padėtų būti geresniais mokytojais. Jie atsakė, kad jiems būtų naudinga gauti daugiau žinių apie psichologiją, lietuviškąją kultūrą, vakarietiškąją pedagogiką, kaip tvarkytis su kasdienėmis mokyklos problemomis (vaikais, tėvais, kolegomis, administratoriais). Lygiai taip pat, jie atsakė, buvo svarbu žinoti apie Kultūros ir Švietimo Ministerijos filosofiją, planus, numatomus patvarkymus.

Pasiklausius mokytojų paaiškėjo, kad jie turi daug įvairaus patyrimo, ir, kad būtina tą

patyrimą panaudoti. Organizuojant profesinio lavinimosi seminarus taip juos sustatyti, kad mokytojai patys būtų aktyviai įjungti: jie sustatytą programą, joje aktyviai reikštusi dalindamiesi savo patirtimi, statydami klausimus. Vengti paskaitų ir nurodymų iš viršaus. Bendra taisyklė: jei vienas žmogus kalba ilgiau kaip aštuonias minutes — tai blogai. Tokia bendra kryptis rodėsi atatinkanti demokratinei kryptčiai, kur įjungiami dalyviai atsižvelgiant į jų poreikius, bet taip pat tai rodėsi prasminga kaip pedagoginės metodikos praplėtimas, įsisavinimas ir vėlesnis panaudojimas mokyklose. Mokytojams buvo įgrisęs paskaitinis metodas, taip pažįstamas iš sovietinių lavinimo seminarų, kai mokytojai, eilėmis susėdę, buvo mokomi iš katedros marksistinės nusakytos „tiesos“ ir kur klausimai buvo lengvai įvertinami kaip politinis sabotažas.

Pasidarė aišku, kad, jei mokytojai perimtų į savo rankas savo pačių lavinimąsi, tai jie sėkmingai pakreiptų esančią tvarką į gerąją pusę. Todėl buvo svarbu, kad jie atvažiuotų grupelėmis iš vienos ir tos pačios mokyklos, — geriausiai direktorius su dviem ar trim mokytojais. Tada jie grįžę organizuotų savo kolegoms kursus, seminarus. Tai pasirodė praktiška mintis. Štai 1991 metų trijų savaitių vasaros seminaro 32 dalyviai, grįžę į savo apylinkes per įvairius kursus pasiekė 1110 mokytojų. Tas pats modelis buvo panaudotas 1992 metais ir bus naudojamas 1993-čių metų vasarą.

Seminarai pasirodė labai įdomūs ir dalyvių labai vertinami. Susidarė atvira, nuomonėmis pasidalinti aplinka. Štai vieną rytą, prieš darbui prasidedant, vyko neformalios diskusijos apie „amerikietiškoji atsinešimą“. Dalyviai pastebėjo, jog seminare dalyvavę lietuvių kilmės amerikietiškieji pedagogai vis pabrėždavo būtinumą mokiniams pasakyti ką nors pozityvaus (ar tai pamokose, ar pasikalbėjimuose). Lietuviškieji pedagogai pabrėžė, kad jie pastebėjo, jog

lietuviškoje visuomenėje yra kreipiama daugiau dėmesio į neigatyvumą — žmoguje randama kas yra neigiamo. Na, ir, kad Lietuvoje daugiau kreipiama dėmesio į tai kas yra bloga ir bandoma tai pataisyti. Girdėjosi nuomonių, kad gal tai turėtų pasikeisti, nes jaunam beaugančiam žmogui gal būtų gerai išgirsti gero, kas jam padėtų formuoti teigiamą žvilgsnį į save. Man pasirodė kokia puiki galimybė įvesti pasikeitimus!

Tad prieš dalyviams išvažiuojant penktadienį prieš pietus pasiūliau, kad mes sustotume vienas prieš kitą ratu ir, ratui bejudant, priekyje mūsų stovinčiam pasakytumėme kaip ji/jis mums padarė malonumą (iškėlė įdomų klausimą, pasireiškė diskusijose, padėjo įlipti į autobusą, atnešė laikraštį, sustatė kėdes, nešiojo gražų papuošalą, patiekė kavos, gražiai dainavo, instrumentu grojo, ir t.t.). Žinoma, paaiškinus taisykles, buvo pridėta, kad tie, kuriems tai būtų nesmagu ar nemalonu daryti, gali išeiti. Penki, šeši — išėjo. Bet kiti, davus signalą, su dideliu entuziazmu pradėjo dalyvauti šiame žaidime. Ir kas minutė, kai ratas pasisukdavo, balsų užsesys pakildavo. Buvo daug juoko. Atrodė visi buvo patenkinti, užsidegę. Buvau ir aš ir mano bendradarbiai patenkinti. Va — sudarėm galimybių sugebėti kitam ką malonaus pasakyti (kas ir sakytojui malonu). Tai nebuvo tuščias komplimentas, bet realistiškas pasidalinimas. Ir, kai pabaigėm, dalyviai šypsojosi, atrodė patenkinti.

Tačiau, kai mes norėjome tai už savaitės pakartoti, tik keli teatsirado, kurie norėjo įsijungti į ratą. Kiti sakė, kad tai jiems nėra malonu, kad jie prie to nepripratę. Ir dabar save klausiu, ar jie su vaikais, su kolegomis, su tėvais bedirbdami sugebės ką teigiamo pastebėti, ar jų dėmesys kryps į neigiamumus. Klausiu savęs, ar tai tik Lietuvoje taip, ar išeivijos ir Amerikos mokytojai kitaip reaguotų?

Mokytojai Lietuvai labai svarbūs, tai

bene ar ne svarbiausia profesija. po tėvų, tai ar ne bus pati įtakingiausia žmonių grupė, kuri formuoja kokia Lietuva bus po dvidešimt, trisdešimt metų. Būk tai Lietuvoje švento Jono naktį, papartis žydi. Ir jei tai įkrenta į žmogaus apavą, drabužius, tai ji ar jis pamato visus turtus — sidabrą, auksą, brangakmenius, kurie tam miške užkasti. Tačiau, jei žiedą pameti, tamsuma nusileidžia ir regėjimas dingsta. Geras mokytojas, gera mokytoja, tai taip kaip žiedas, kuris gali atidaryti mokinių akis, kad jie matytų pasaulio ir gyvenimo turtus.

Autorius fil. Vytautas Černius veda Pedagogikos Centrą Vytauto Didžiojo Universitete Kaune. Centras veda profesinio lavinimosi seminarus mokytojams, švietimo vadovams. Padeda VDU paruošti būsimus mokytojus. Kviečiami tie, kurie tokiu darbu domisi, — padėti; ypatingai tie, kurie susipažinę su "Learner-Centered" metodu, ir taip pat gali dėstyti pedagogikos kursus (Ed. D., Ph. D.), skambinti Profesoriumi Černiui, 215-204-8084, Temple University, Philadelphia, PA.

Nepriklausomos Lietuvos istorija

Dr. J. Balys

Knyga skiriama „Lietuvos vaikams“, taigi pridera populiarių leidinių rūšiai. Vis dėlto aš pasigendau bibliografijos, bent svarbiųjų veikalų knygos gale, ir santraukos anglų kalba. Svarbia korektūros klaida laikau tvirtinimą, kad po 1928 m. nepaprastų liūčių už paskolų valstiečiams buvo imama 40% palūkanų! (psl. 142). Aš spėju, kad turėjo būti tik 4%. Žemės Banko palūkanos buvo nuo 7,5% iki 4% (Liet. encik. XV 228). Yra

ir daugiau spaudos klaidų. Pvz. J. Tūbelis „1925-16 m. — Maisto bendrovės pirmininkas...“ (p. 139). „Atentatą prieš Voldemarą organizavo slapta studentų eserų (specialistų revoliucionierių draugija“ (p. 134). Rusų „eserų“ organizacija reiškė „socialistų revoliucionierių“, bet ne specialistų. Reikėtų leidėjams patikrinti visas datas ir atspausdinti visą lapą „Spaudos klaidų atitaisymai“, kuri įdėti į visus egzempliorius ir nusiųsti asmenims, kurie knygą jau nusipirko.

Daug kas knygoj yra nedasakyta, ypač trūksta veikėjų pavardžių, kurias lengvai buvo galima susirasti. Dabar turime „anoniimų rinkinį“. Keletas pavyzdžių (1) Kas įvykdė atentatą prieš min. pirm. A. Voldemarą? Buvę trys sąmokslininkai: „Tik vienas jų pakliuvo į policijos rankas ir karo lauko teismo sprendimu buvo sušaudytas. Kiti du atsidūrė užsienyje, išlikę sveiki ir nenubausiti...“ (p. 135). Kodėl nėra jų pavardžių?! (2). „Susidarė vien tautininkų kabinetas, nors jame pasiliko trys iš vyriausybės išėjusių partijų nariai. Partijų centrai išbraukė juos iš savo tarpo už nepaklusnumą“. (p. 123) Kas buvo tie trys neklauzados? (3) „Vienas žymus Berlyno profesorius istorikas...“ (p. 148). Kodėl nutylėta jo pavardė? Berlyne buvo daug žymių profesorių. (4) Kuriais metais ir kur, kieno iniciatyva įvyko pasikėsinimas prieš Steponą Rusteiką? (p. 151). (5) „Prienuose streikininkai (rugp. 26, turbūt 1935 m. ? surengė mitingą su kalbėtoju komunistu“ (p. 161). Jo pavardė nutylėta. „Be dviejų kritusių ūkininkų Veiveriuose dar buvo viena sukilimo auka kitur“ (t.p.) Kur? Jo pavardė? (6) „Tik keturiems, kurių trys buvo stamboki ūkininkai, pritaikyta mirties bausmė sušaudant“ (p. 162). Kur, kada, jų pavardės? (7) „To streiko metu vienas darbininkas nušovė savo darbdavį ir pats nusišovė“ (p. 165). Ir vėl nėra nei vietos, nei pavardžių. O gal tai buvo tik gandai? (8) Pats nemaloniausias ir gana svarbus yra toks praleidimas: „(kovo 31) į Kauną atvyko

Lenkijos atstovas, o į Varšuvą nuvažiavo Lietuvos“ (p. 172-173). Lenkijos atstovas gyrėsi savo tautiečiams, kad jis laimėsias Lenkijai dar vieną vaivadiją — visą Kauno Lietuvą. Ar tai tik gandas ar faktas? Ir vėl mes nerandame paminėta tų atstovų pavardžių! Iš viso karas ir santykiai su Lenkija labai šykščiai aprašyti, tarsi tai būtų antraeilis dalykas, o ne likiminis visai lietuvių tautai. Mes turime net trijų storų tomų veikalą. „Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės“ (trečia tomas kovos su lenkais 1920-1923, išl. 1982 m.), kuris šioje knygoje net visai nepaminitas.

Silpniausias yra paskutinis skyrius „Nepriklausomybės sutemos 1939-1940“. Svarbiausias autoriaus šaltinis buvo sovietiniai leidiniai: K. Navicko, „TSR vaidmuo ginant Lietuvą nuo imperialistinės agresijos 1920-1940 m.“ (Vilniuje, 1966) ir „Lietuvos istorijos šaltiniai“; keturi tomai, kur atrinkti tie istoriniai dokumentai, kurie atitiko sovietų reikalams. Neutralumo paskelbimas neapsaugo mažų tautų nuo agresorių. Tai parodė abu paskutiniai didieji karai Europoje.

Lietuvą negarbingai palaidojo „koalicinė“ (arba kaip aš vadinu — „lopiniuota“). Į ją buvo priimti seni politikieriai, kaip Kazys Bizauskas, Leonas Bistras ir užkulisyje veikė Politikos dept. dir. Eduardas Turauskas. Jie nieko neišmoko ir nieko nepamiršo, tik niršo prieš „diktatorių Smetoną“ ir norėjo jį pašalinti bet kokia kaina, pretekstas — atstatyti „demokratinę (ne)tvarką“. Kodėl dešinieji ir prezidentas nepasirinko naujosios kartos atstovų, kaip Ignas Skrupskelis ar prof. Zenonas Ivinskis? Manau, kad jie būtų garbingiau pasielgę kaip valstybininkai, bet ne kaip siauri parteivos. Kariuomenės vado gen. Stasio Raštikio ambicijos irgi peržengė visas ribas. Buvo klaida tuoj po ultimatumo pasiųsti jį su „mandagumo vizitu“ į Lenkiją. Jis parsivežė aukštą „Polonia Restituta“ ordiną ir pradėjo elgtis kaip marš. Rydz-Smigly Lenkijoje. Antra klaida buvo paskirti

kariuomenės vadu gen. Vinčą Vitkauską, kuris virto išdaviku. Buvo pamiršta, kad karo su bolševikais metu jo brolių, perbėgusių pas lietuvius, gal ir be pagrindo skubiai sušaudė kaip šnipą. Sunku tikėti, kad tai jis būtų pamiršęs. Nauju kariuomenės vadu buvo siūlytas gen. Mikas Rėklaitis. Deja, Smetona pabijojo, kad busias apkaltintas paternalizmu, nes tas generolas buvęs Prezidentūros kanceliarijos viršininko Pijaus Bielsko tolimas giminaitis. O čia Amerikoj prezidentai nesidrovi paskirti aukštom pareigom savo brolius ir net žmonas. Didžiausia Smetonos klaida buvo pavesti eiti prezidento pareigas, nors ir laikinai, sovietų suterizuotam bevaliui Merkiui.

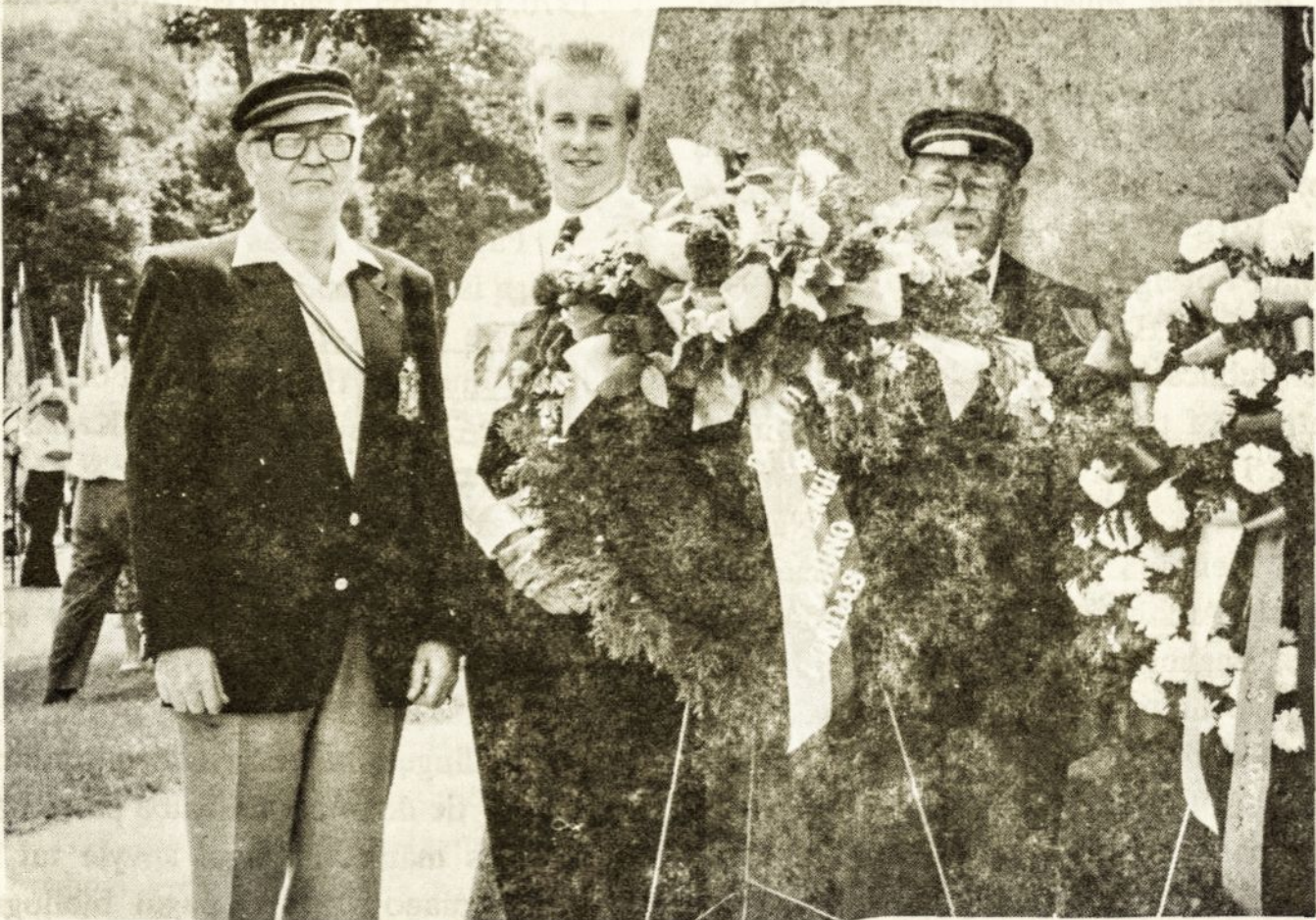
Stalinas išplepėjo Merkiui su Urbšiu, gal norėdamas juos moraliai priblokšti, kad esą susitarta su vokiečiais, jog jie gausią Suvalkijos ruožą (su Vilkaviškiu iki Marijampolės). Užtuot padarius atitinkamas išvadas, mūsų vyriausybę apėmė apatija. Buvo savaitė laiko nuo paskutinių derybų pradžios iki ultimatumo. Turėjo permesti į tą Suvalkijos ruožą kariuomenę ir ginklų atsargas. Lietuvos banko auksą ir pasiruošti gintis, paskelbdami laikiną sostinės perkėlimą į Suvalkiją, paskirti naują Ministrų Tarybą ir naują kariuomenės vadą. Sovietai nebūtų drįsę ten kelti kojos, gal būtų sustoję prie Nemuno, nes nepasitikėjo vokiečiais. Tada nebūtų buvę Lietuvos inkorporacijos į SSSR. Žinoma, būtų reikėję kartu su vokiečiais kariauti (vistiek reikėjo, tik sunkesnėse sąlygose), nebūtų buvę ir beviltiško partizaninio karo, reguliariai pakariavus.

Ir dar kartą lietuviai savo neryžtingumu praleido progą. Reikėjo 1940 m. rudenį žygiuoti į Vilnių, kaip gundė vokiečiai ir pulk. Kazys Škirpa, pasiimti visas lietuvių apgyventas sritis, su Švenčionimis, Dukštu, Rodune ir Pelesa, taip pat ir Punkską su Seiniais. Dabar tos sritys jau prarastos visiems laikams. Tai kas, jei mus būtų apšaukę vokiečių sąjungininkais. Juk kartu su vokie-

Dariaus ir Girėno skrydžio į Lietuvą iškilmingame minėjime dalyvavo, iš k.: L. Maskaliūnas, J. Variakojienė, A.S.D. vėliavnešė V. Brazaitytė, V. Mikūnas, D. Brazaitis, J. Misiūnas ir ... Foto J. Tamulaičio.

Prie Dariaus ir Girėno paminklo padeda vainiką, iš k.: L. Maskaliūnas, D. Bražėnas ir V. Mikūnas. Foto J. Tamulaičio.

čiais priversti kariavo vengrai, rumunai ir bulgarai, ir niekas jų dėl to nenukryžiuo. Todėl tuščias yra J. Jakšto būgštavimas, kad „žiauresnis likimas galėjo ištikti mūsų tautą, nei jis iš tikrųjų ištiko, jei Lietuva būtų tapusi Vokietijos bendrininke nuo pirmųjų karo dienų“ (p. 198). Jau reikėjo pasimokyti tiems mūsų „politikos išminčiams“, kad vakariečiais negalima pasitikėti, kad jie visados rems stipresnius (prisiminkime tik Širvintų intervenciją, Curzno demarkacijos liniją, Klaipėdos konvenciją, pagaliau paskutinius metus, kai JAV pripažino atsistačiusią nepriklausomą Lietuvą tik tada, kai jau 16 kitų valstybių buvo tai padariusios). Politikoj moralė negalioja, tik savinauda. Didžiausia klaida buvo atsiduoti Stalino malonei (Bizausko ir Raštikio politikos linkmė).

Kaip aš patekau į šią kompaniją? Kai dirbau eilę metų Library of Congress kaip Baltic Area Specialist, tai ilgametis VLIKo pirmininkas Kęstutis J. Valiūnas paprašė manęs surinkti diplomatinis dokumentus apie nelemtus mūsų istorijoje 1939-1941 metus. Tai aš padariau per pora metų, peržiūrėjęs ir nufortografavęs visą eilę dokumentų iš oficialių leidinių. Svarbiausi jų buvo: (1) Documents on German Foreign Policy, 1918-1945. From the Archives of the German Foreign Ministry. Series D (1937-1945). Vols. VII-XII. Washington, Dept. of State Publication, 1956-1962. (2) Foreign Relations of the United States: Diplomatic Papers. The Soviet Union, 1933-1939, Washington, Dept. of State, 1952. (3) Nazi — Soviet Relations, 1939-1941. Documents from the Archives of the German Foreign Office, Washington, Dept. of State, 1948. (4) Soviet Documents on Foreign Policy. Selected and edited by Jane Degras. Vol. III, 1933-1941. London, 1953.

Nepasitenkinau spausdinta literatūra, National Archives Washington turi nusifortografavęs vokiečių Užsienio reikalų ministerijos slapto archyvo dokumentus (kodas T-

120). Ten suradau bent 13 dokumentų, liečiančių Lietuvą, kurie dar nebuvo paskelbti spausdintuose rinkiniuose. Matyt, redaktoriai juos laikė nesvarbiais, o mums jie kaip tik labai įdomūs. Jų pasidariau ir foto nuotraukas. Viso VLIKui įteikiau per 200 dokumentų nuotraukų, atitinkamai viską sugrupavęs.

Man berenkant medžiagą pasidarė ta gadynė labai įdomi, todėl parašiau ir paskelbiau žurnaluose dvi studijėles: (1) Sovietų ir nacių byla dėl Užnemunės ruožo, žurnale „Į Laisvę“, Nr. 46, 1969, psl. 24-41. Ten paskelbiau pirmą kartą mano surastą autentišką nuotrauką žemėlapiu 1939.IX.28 d. datos, su Ribbentropo, Stalino ir kartu dviejų aukštų valdininkų parašais, kaip jie pasidalino Lenkijos ir Lietuvos teritorijas. (Anksčiau kitų paskelbtas žemėlapis buvo klaidingai identifikuotas).

(2) Paskutinės Nepriklausomos Lietuvos dienos; ką pasakoja 1939-1940 metų dokumentai. Žurnale „Naujoji Viltis“, Nr. 1, 1970, psl. 5-65. Daviau svarbiųjų dokumentų analizę ir priede 9 dokumentų reprodukcijas.

Tais mano straipsniais naudojosi daugelis mūsų „garsenybių“, nenurodydami šaltinio, iš kurio sėmėsi savo išmintį.

Pagal VLIKas mano surinktą medžiagą išleido atskira knyga:

The USSR-German Aggression against Lithuania. Edited, with Foreword and Introduction by Bronis J. Kaslas, Ph. D. New York: Robert Speller & Sons, Publishers, Inc. 1973. 543 psl.

Ten buvo dar pridėta apie 50 dokumentų, privataus susirašinėjimo ir spaudos ištraukų, kurių daugelio vertė yra labai abejotina. Redaktorius dar pridėjo ir savo bereikalingų komentarų daugelio dokumentų gale — tie dokumentai kalba patys už save.

Kas mane ypatingai apvylė tai sudarymas mano stropiai pagal bibliografinės taisyklės paruoštas "Selected Bibliography" (p. 517-528). Redaktoriaus sekretorius, kurį

jam pasamdė VLIKas, neturėjo nuovokos apie bibliografijos taisykles ir daugelį mano įnašų žiauriai sudarkė. Gerai, kad nebuvo po bibliografiniu sąrašu padėta mano pavardė, todėl aš nesu atsakingas. Kitas priedas, "Bibliographical Glossary", ne mano darbas, yra naudingas. Tuo ir baigsime šią istoriją. Aš sutikęs K. Valiūną pareiškiau jam užuojautą dėl knygos trūkumų.

Svetimi tautiečiai

Fil. Antanas Musteikis

Lietuva, mūsų išblaškytų tautiečių tėvynė ar gal egzotiška šalis, paveldėta iš mūsų vyresniųjų kartų pasakojimų bei raštų, yra ta pati iš tolo ir iš arti. Didvyriškumu — ar tai 1941 m. sukilimo ir vėlesniais partizanų metais, ar dar tebeaidinčios „dainuojančios revoliucijos“ metais — ji vargiai turės sau lygių visame pasauly. Ir dabar atgavus laisvę, tas didvyriškumas neišblėso, tačiau pusšimtis vergovės bei baudžiavos metų daugelį žmonių suluošino. Tai ryšku ne tik išlikusioje nomenklatūroje, kuri nerodo jokių atgailos ženklų, bet ir paprastų tarnautojų eilėse. Tai rusiškai sovietinio gyvenimo paveldas. Šia proga aš, palikdamas nuošalėje rėkiančius korupcijos — vagysčių bei kyšininkavimo pavyzdžius, susitelksiu tik ties tai, kas yra dabartinė biurokratija.

Šis žodis esmėje nereiškia blogio. Biurokratija yra kiekvienos didesnės organizacijos bei institucijos būtina dalis. Ji palaiko tvarką ar valdymą pagal taisykles, ne pagal paskirų individų įgeidžius. Ji nustato darbo padalą su pareigų pakopomis. Deja, rusiškai sovietinė biurokratija tiek įpratino žmones piknaudžiauti, kad ir dabar laisvėje jie nesivarždami tęsia, sakyčiau, moderniškų baudžianinkų bei vergų varovų vaidmenį dažnose pareigose. Šia proga pasidalinsiu su sesėmis ir broliais sava patirtimi iš trijų semestrų viešnagės Lietuvoje.

Visų pirma krinta į akis žmonių storžie-

viškumas, kokio prieš karą Lietuvoje aš nepastebėjau. Bene pagrindinė to priežastis yra suprantama: žmonių kova už būvį totalitarinėje santvarkoje mažai kreipia dėmesio į priemones, kurios padeda išlikti gyvam. Todėl žmogus žmogui tokiose sąlygose tampa greičiau svetimu, jei ne galimu priešu, nei artimu.

Tokia buvo moteris, sėdinti kėdėje prie atdarų poliklinikos durų vienišame pusrūsyje, saugojusi kažkokį sandėlį, kai mane ten užklydusį paklausė inkvizitorės balsu: „Ko Jūs čia ieškote?“ (O aš, matyti, išlepintas ir tikėjau, kad tarnautoja pasiūlys pagalbą kreipiniu „Kuo ji galinti man padėti“.)

Sudėtingesnį biurokratijos liūną užtikau centriniame Kauno pašte. Persikėlęs iš viešbučio į Vytauto Didžiojo u-to profesorių namą turėjau pranešti paštui savo naują adresą. Pirmajame aukšte pasiteiravau ir sužinojau, kad tuo reikalu reikia kopti į antrąjį aukštą. Ten pašto siuntų skirstymo salėje pasiklausiau pirmo sutikto tarnautojo, kurs tik pažvelgė į mane, nieko neatsakė ir nusiųsęs nuėjo į šalį, nors aš bandžiau jį vyti. Pagaliau kitas tarnautojas patarė kreiptis į kažkokią Aldoną. Kai ją suradau ir norėjau jai įteikti savo naują adresą, ji lepte-rėjo, kad „Gatvės vairuotojas veža“ ir laikė savo pareigą atliktą. Nesusigaudydamas nusišalinančią Aldoną pavijau ir teiravausi, kokia jos pavardė. Atsakymo nesulaukiau. Tada aš nuėjau į trečiąjį aukštą, suradau vyriausios viršininkės pavaduotoją vyriškį, kuris man pasakė parašyti pareiškimą-skundą ir iškvietė antrojo aukšto viršininką. Pastarasis, perskaitęs skundą, pareikalavo priedo: sumokėti kažkokį mokesį, kad skundas galiotų. Kai aš jo paprašiau parodyti nuostatatus (instrukcijas), reikalaujančias tokio mokesčio, jis pamiršo tą mokesį ir nuvedė mane į savo aukštą. Ten suradom minėtą Aldoną, sužinojau ir jos pavardę. Viršininkas mano ir kitų tarnautojų akivaizdoje išreiškė poniai Aldonai viešą papeikimą, kad tink-

mai neatlikusi savo pareigą, ir viešai nusprendė, kad už apsileidimą jos pastarojo mėnesio alga bus sumažinta; po to dar manęs paklausė, ar aš noriu raštu gauti atsakymą šios bylos reikalu. Aš į tai teigiamai atsakiau, bet kai po poros savaitių gavau viršininko raštą, aš vėl turėjau nustepti. Viršininkas esą sušaukęs savo pavaldinius ir išbaręs už nemandagumą, tik apie nemandagios tarnautojos baudą — nė žodžio.

Kai aš šią istorijėlę papasakojau savo studentų auditorijai ir nusiskundžiau, jog dėl tokio niekniekio pašte sugaišau gerą pusvalandį, studentai mane paguodė, jog aš buvau laimingas — neužtrukau kelių valandų...

Įspūdingiausia man buvo to pat miesto socialinės apsaugos (rūpybos) biurokratija, kai norėjau išsiimti pensininko pažymą. Su ja gali važinėti miesto troleibusais ar busais nemokamai. Ne, ne, man nerūpėjo sutaupyti keletą rublių ar talonų, kurie Amerikos lietuviui yra niekniekis. Reikalas rimtesnis. Kas važinėjo tomis susisiekimo priemonėmis, tas žino, jog keleiviai dažniausiai ten yra sukimšti kaip silkės statinėje, o privalo prasiveržti pro kitus bendrakeleivius ligi kažkur esančio „skylamušio“, kad bilietas

galiotų. Tai vyresnio amžiaus žmogui, kad ir skautų iškylų miklintam, nelengva... Antra vertus, kontrolieriui pagavus mane „zuikiu“ važinėjant, t.y. su bilietu be atitinkamų skylių, būtų gėda... visai išseivijai, nes vietiniai galėtų tyčiotis iš tariamo šykštuolio.

Socialinės apsaugos viršininkas laikėsi biurokratinės raidės: jei neturi sovietinio darbo knygelės, negali gauti minėto pažymėjimo. Ir jam nesvarbu, kad tuo metu dirbau Lietuvos u-te, kad ir prieš karą ir karo metais dirbau Lietuvoj, kad iš Lietuvos biudžeto neėmiau jokių pensijų. Tada aš, įrodydamas savo amžių, padėjau ant stalo savo lietuvišką pasą. O jis tai palaikė „tėškimu“ ant stalo — jo mylistos įžeidimu ir su pikta šypsena ėmė mane kvosti, ar aš visur „taip elgiuosi“. Neiškenčiau ir jį pavadinau sovietiniu pareigūnu; klausiau, kas yra jo viršininkas, o jis ėmė išsisukinėti, jog neturįs viršininko, ir meluoti, jog tai bus ministras, kai iš tiesų miesto mēras buvo jo tiesioginis viršininkas. Pokalbis baigėsi laikina biurokrato pergale: jis mane išvijo iš kabineto, o aš kreipiausi į patį mērą, išmintingą pareigūną, ir galutinai laimėjau — gavau pensininko pažymą.

Ar už tai aš nenusipelniau teisės atrišti gero skauto kaklaraiščio mazgelį?

Jubiliejinės Stovyklos laužas Rako stovyklavietėje.

AKADEMIKŲ STOVYKLA „GAUDEAMUS“ JUBILIEJINĖJE SKAUTŲ STOVYKLOJE

1993 metų jubiliejinė skautų stovykla Lituanica jau praeityje, bet aš manau, kad jos greitai niekas neužmirš. Stovyklos ruošos darbai prasidėjo seniai, o dar turbūt liko baigiamieji posėdžiai ir stovyklos uždarymas. Stovyklos viršininkas vs. fil. Sigitas Miknaitis, komendantas dr. fil. Mindaugas Griauzdė, bei Seserijos, Brolijos ir Akademinio Skautų Sąjūdžio stovyklų viršininkai ir jų vadovai ilgai planavo, kūrė, diskutavo, turbūt ir ginčijosi, kad tik stovykla sėkmingai praeitų. Ir man atrodo, kad stovykla tikrai sėkmingai praėjo (nors yra tokių asmenų, kurie su manim nesutinka). Šioje stovykloje pirmą sykį dalyvavo skautai iš Lietuvos, jų buvo net 23, ir beveik visiems teko su kai kuriais, geriau ar mažiau susidraugauti ar bent susipažinti. Dalyvavo ir atstovai iš Anglijos, iš Australijos, iš Pietų Amerikos ir daugiau negu 700 lietuvių skautų iš Amerikos ir Kanados. Šioje stovykloje, kaip ir paskutinioje tautinėje, bei jubiliejinėje, stovyklavau su akademikais, tai apie jų stovyklinį gyvenimą galiu daugiau papasakoti.

Į stovyklą nutariau važiuoti tik savaitę prieš pradžią, tai ir stovyklavau be pareigų. Pagalvojau, kad bus smagu važiuoti kaip laisva stebėtoja, o ne juoda darbininkė. Bet ne taip gerai išėjo... Neužilgo skambino Akademinio Skautų Sąjūdžio Gaudeamus stovyklos programos vadovas fil. Rimas Griškelis ir prašė, ar aš negalėčiau jį pavaduoti kol jis atsiras stovykloje (dėl darbo reikalų. Rimas galėjo atvažiuoti tik ketvirtadienį). Sutikau, ir kartu su viršininko pavaduotoja fil. Gina Mačiulienė, pagaliau atsiradome pažįstame, bet seniai matytame, Rako miške. Mus sutiko kiti štabo nariai bei jau anksčiau įsikūrę stovyklautojai ir tuoj padėjo įsikurti. Palapinė geroj vietoj, medžių lapų šešėliuose, ant kalniuko, bet tai kas... (Gerai,

kad per daug į palapinę neprilijo kai visą pirmą savaitę lijo!!!). Chicagos Nerijos tunto pastovyklėje dabar įsikūrė akademikai, o visus atvažiuojančius svečius (stovyklautojus) sutiko vyriausias Gaudeamus stovyklos šeimininkas (viršininkas) fil. Kęstutis Jėčius, stovyklos komendantė fil. Ramona Steponavičiūtė bei A.S.S. vadijos pirmininkas fil. Edmundas Korzonas. Fil. Dainauskas (be kurio neapsieitų nei viena stovykla), matyt irgi neseniai atvažiavęs, statėsi savo palapinę. Kai pagaliau visi išsirikiavome pirmam stovyklos vėliavų pakėlimui/nuleidimui ir atidarymui, stovėjo gražus būrys akademikų. Atpažinau daug žmonių iš praėjusių tautinių ir jubiliejinių stovyklų ir mačiau daug, bent man, naujų veidų. Stovyklos atidaryme mane nustebino du dalykai — pirmas — daugiau negu pusė visų Gaudeamus stovyklautojų buvo iš Los Angeles miesto (o ne iš Chicagos, kaip visur įprasta matyti) ir antras — čia buvo daug daugiau jaunesnių akademikų negu vyresnių. Akademikų stovykloje dalyvavo ir trys akademikai iš Lietuvos: Rolandas Kačinskas, Korp! Vytis pirmininkas ir Jolita Buzaitytė, A.S.D. narė, abu iš Vilniaus, ir Nomedą Bepirštytė, A.S.D. narė iš Kauno. Buvo įdomu su jais pasikalbėti ir palyginti dabartinį akademinį gyvenimą Lietuvoj ir Amerikoje (gal geriau sakant Chicagoje ir Los Angeles miestuose, nes čia dabar stipriausia veikia A.S.S. skyriai.).

Brolis viršininkas Kęstutis pasiskundė, kad dar kol kas neturi stovyklos laužavedžio. Tuoj jam į talką atėjo senj. Auris Jarašiūnas iš Los Angeles, kuris savo naujas pareigas atliko puikiai, entuziastiškai ir su gera nuotaika. Kartu su kitais Los Angeles akademikais, ypač t.n. Nida Gedgaudaite, Auris rūpinosi, kad akademikų laužai ir vakaronės būtų įdomūs ir visiems patrauklūs — ar tai

Jubiliejinės Stovyklos dalyviai ir svečiai parado metu. Foto N. Bichnevičiūtės.

Žygiuoja A.S.S. stovyklautojai. Foto N. Bichnevičiūtės.

būtų tik A.S.S. stovyklos laužas, dainuojamos senos studentiškos dainos, ar bendri visos stovyklos laužai ar ruošiamos vakaronės vyr. sk. ir vyčiams — visi buvo paveikti Auriaus entuziazmu. Man atrodo, kad jis nesvetimas laužavedžio pareigose ir ne pirmą kartą taip pasirodo...

Akademikų programa pagrindiniai susidėjo iš trijų dalių — rimtų paskaitų ir diskusijų, reprezentacinio darbo stovykloj (savotiška mūsų savęs reklama) ir linksmesnės dalies. Pirmojoje dalyje, kaip ir dera aukštus mokslus baigusiems ar dar studijuojantiems, buvo rimtos paskaitos, dar rimtesnės diskusijos ir labai rimti pranešimai. Paskaitų klausėmės po dvi, kartais net ir po tris į dieną — juk reikia ir protui mankštos (dvasinio išsilavinimo). Pirmoji paskaita, tai fil. Dainausko apie vaistažoles, jų naudojimą ir jų gydomąsias jėgas. Po paskaitos mes suradom keletą vaistažolių, kurios auga Rako miške ir gali būti naudojamos kaip vaistai, nuo galvos skausmų ar nuo apsideginimo. Tą pačią dieną sužinojome, kur veikia A.S.S. skyriai Lietuvoje, Amerikoje ir Kana-doje ir kokia ta veikla yra. Gausiausi skyriai, ir narių skaičiumi ir veikla, tai Chicagos ir Los Angeles miestuose, kur veikia Korp! Vytis, A.S.D., Filisterių Skautų Sajunga, abejuose miestuose yra ir A.S.S. pirmininkas, jungdamas ir koordinuodamas visų trijų šakų veiklą. Stipriai, pagal savo narių skaičių pasirodo Washingtono ir Urbanos (Illinois) skyriai, visai neseniai atsinaujinęs New Yorko skyrius yra energingas. Veikia skyriai Bostone, Toronte ir dabar, naujai atsikūrę skyriai Kaune ir Vilniuje. Tyli ir iš viso nieko dabar nedaro Clevelandas ir Detroitas (mieli kolegos — gal ir Jums laikas prisikelti ir atsinaujinti? Labai jūsų pasigedome!!). Sekantį vakarą, po labai sunkios iškylos, turėjome įdomų pašnekėsį su Lietuvių Skautų Sajungos Evangelikų Dvasios vadu vyskupu Hansu Dumpiu, kuris dirba Chicagoje Liuteronų Tėviškės parapijoje. Jis, pagal

dvasinę specialybę, yra ekumeninis ideologas ir tą temą vyskupas mums plačiau išdėstė.

Sekančią dieną, trečiadienį, iš ryto mums programą pravedė akademikai iš Lietuvos — Rolandas, Jolita ir Nomedas. Jie suruošė labai įdomią viktoriną (apklausinėjimą žaidimų pobūdžiu), kurioje visi stovyklautojai buvo padalinti į kelias grupes ir turėjo taisyklingai atsakyti į keletą klausimų apie dabartinį Lietuvos gyvenimą. Matėsi, kiek mažai, ypač jaunesni ar nekeliavę į Lietuvą akademikai, žino apie dabartinę Lietuvos politiką, kultūrą ir bendrą gyvenimą. Klausimų buvo dešimt — į kai kuriuos klausimus geriausia atsakė vyresni, į kitus jaunesni, bet toji grupė, susidedanti iš vyriausių žmonių, surinko daugiausia taškų, nes jie geriausia ir tiksliausia atsakė visus klausimus. Klausimai buvo iš įvairių sričių — kokios yra dabartinės Lietuvos partijos? Kokios yra Lietuvos frakcijos? Kokios yra Lietuvos roko grupės? (Čia buvo daug ginčų, nes ar tikrai Kernagio yra roko grupė?). Kokie yra didžiausi Lietuvos dienraščiai? Išvardink Lietuvos ministrus pirmininkus. Kokią pažįstate sovietinę Lietuvos grožinę literatūrą? Kokios yra dabartinės jaunimo/vaikų organizacijos? Kas įkopė į Everestą? (Šis klausimas irgi sukėlė daug ginčų, nes buvo nemažai tokių galvojančių, kad nereikėjo Lietuvai sukišti tiek daug pinigų į kalnų kopimą, kai neturi iš ko patys pragyventi!). Kokie yra Lietuvos universitetai? Su kokiom šalim Lietuva turi pasirašiusi prekybines sutartis (didžiausiu procentu)? (Į šį klausimą beveik visi atsakė gerai, nes dabar Lietuva yra pasirašiusi sutartis su labai daug kitų šalių.). Rezultatai buvo tikrai įdomūs ir sukeltys daug gyvų diskusijų. Eidami pietų, dar buvo tęsiamos diskusijos.

Po pietų pas mus atėjo mūsų nariai ir davė paskaitas. Pirmoji kalbėjo fil. Vida Brazaitytė, JAV LB Švietimo Tarybos narė (paukštyčių pastovyklės programos vedėja). Vida kalbėjo apie švietimą ir naujus mokymo metodus lituanistinėse mokyklose ir

Gaudeamus pastovyklės dalis A.S.D. narių. Foto N. Bichnevičiūtės.

Gaudeamus pastovyklės Korp! Vytis nariai. Foto N. Bichnevičiūtės.

kaip geriausia pritraukti vaiko dėmesį. Ji parodė naujausius Švietimo Tarybos išleistus vadovėlius, pratimus ir žaidiminius pritaikytus šių laikų vaikams pagal amerikoniškus metodus. (Šie vadovėliai yra pasikeitę tik į gerąją pusę nuo tų, kuriuos aš naudoju lankydama lituanistines mokyklas). Akademikų stovykloje buvo ir t.n. Vilija Žemaitaitytė iš Los Angeles, kuri padėjo išleisti naujausią pratimą, gausiai iliustruodama vadovėlių piešiniais, vinjetėmis. Po trumpos pertraukos buvo trečia šios dienos paskaita. Pas mus atėjo visos stovyklos tiekimo skyriaus viršininkas fil. Vytenis Kirvelaitis, neseniai apsiėmęs Chicagos A.S.S. skyriaus pirminko pareigas. Vytenis papasakojo apie lakūnus Darių ir Girėną, apie jų pradžia, jų pažintis, jų skrydimo patirtį ir apie tą nelaimėtą skrydį, kuris baigėsi tragedija. Jų žuvimo niekas negali pateisinti, bet yra įvairių galvojimų dėl ko jie žuvo ir kaip jie žuvo. Vytenis turėjo savo paskaitą pertraukti dėl kitų mūsų įsipareigojimų, ir deja, paskaita taip ir liko neužbaigta. (Gal reikėtų suruošti vakaronę su Vyteniu, kad jis galėtų šią paskaitą pakartoti ir šį sykį tikrai užbaigti!). Ketvirtadienio programą pravedė Chicagos Korp! Vytis ir A.S.D. skyriai. Čia buvo iškeltas klausimas dėl lietuvių kalbos reikalingumo (ar nereikalingumo) mūsų organizacijoje, ar jau reikia pradėti dažniau naudoti anglų kalbą, kaip svarbu ir sunku išlaikyti kalbą ir t.t. Ši tema ne pirmą kartą diskutuojama (šią temą turbūt svarsto kiekviena lietuviška organizacija) ir kaip visuomet atsirado daug ginčų, daug minčių, įvairių pasisakymų už ar prieš. Po pietų, senj. Dainius Brazaitis, Chicagos Korp! Vytis pirm., ir t.n. Kristina Bielskutė, Chicagos A.S.D. pirm., kvietė visus įsijungti į diskusijas apie A.S.S. tradicijas. Visų skyrių atstovai papasakojo kaip jų skyriai veikia, ką jie daro ir kokios yra jų miesto tradicijos. Visas tikslas šių diskusijų buvo duoti įvairiems skyriams naujų minčių, naujų gairių veiklai.

Penktadienį mūsų laukė net trys paskaitos. Pirmas kalbėjo senj. Paulius Jurgutis iš Detroito, kuris liepė visiems užsirišti akis ir tada vesdamas virvę pro visų pirštus, prašė, kad kiekvienas užrištų mazgą toje virvėje. Po to, jis aiškino, kaip čia kuriama istorija ir mes visi prisidėjome, savo mazgu, prie tos istorijos kurimo. Kur toliau turėtų eiti mūsų istorija — ar glaudžiai bendradarbiauti su kitom skautiškom, jaunimo organizacijom, ar jungtis kartu, ar iš viso nustoti veikti. Šią mintį tęsė toliau fil. Rimas Griškėlis, kalbedamas apie A.S.S. ateitį, apie išsilaikymą, apie tolimesnę veiklą, klausdamas ar Sąjūdis išsilaikys iki 2001 metų. Ir čia kilo smarkios diskusijos (kaip gerai, kad stovyklauja ne visi to pačio amžiaus akademikai — visuomet atsiranda vienaip ar kitaip galvojančių, kurie dažnai nesutinka!). Po pietų Los Angeles skyrius pravedė paskaitą apie Lietuvos mitologiją. Nors čia daug reikėjo patiems pasiskaityti anglų kalba, bet buvo įdomu skaityti apie laumes, Laimą, vaivorykštes, Perkūną, raganas ir kitus mitologinius gyvūnus. Pasirodo, šią paskaitą UCLA (University of California Los Angeles) visiems studentams dėsto dr. Marija Gimbutienė.

Šeštadienį ryte susilaukėme garbingo svečio Chicagos gen. konsulo Vacio Kleizos. Turėjo dalyvauti ir ambasadorius Stasys Lozoraitis, bet dėl šunų užpuolimo, jis negalėjo atvykti. Konsulas V. Kleiza su mumis praleido beveik valandą laiko, kol jį pavogė kiti. Konsulas laisvai kalbėjo apie ambasadas, apie pasiuntinybes, apie konsulatus, apie šių įstaigų darbus ir tada atsakinėjo į įvairius klausimus apie vizas važiuojant į Lietuvą, vizas važiuojant į Ameriką, vizų pratęsimą ir vizų užpildymą. Po pietų, visi rikiavosi paradi ir oficialiam veliavų pakėlimui, o po vakarienės rikiavomės istorinei eisenai ir tada rinkomės didžiajam laužui. Po bendro laužo vyko A.S.S. pakėlimai. Senjoras Jonas Valiulis iš Bostono, Bostono pirmininkės fil. Naidos Šnipaitės pristatytas, apgynęs savo

temą, buvo pakeltas į senjorus; t.n. Kristina Antanaitytė, t.n. Daiva Parakininkaitė, t.n. Vida Damijonaitytė ir t.n. Taiyda Rudaitytė (visos iš Chicagos) buvo pakeltos į filisteres; senj. Ričardas Chiapetta, senj. Jonas Variakojis, fil. Daiva Parakininkaitė ir fil. Indrė Rudaitytė-Jeske (visi iš Chicagos) buvo pakelti į paskautininkus ir fil. Albinas Sekas iš Los Angeles ir fil. Leonas Maskaliūnas iš Chicagos buvo pakelti į vyr. skautininkus. Ilgai dar girdėjosi sveikinimai ir dainos prie mūsų lauželio. Sekmadienį, po mišių, Jūros dienos apeigų, Gintaro/Ažuolo sueigos ir Gilwelio sueigos (Gilwelio kauliukais pasipuošė fil. Mindaugas Leknickas iš Toronto) vyko A.S.S. svečių diena, kuria ypatingai rūpinosi vs fil. Danutė Eidukienė. Svečiai, atėję į Gaudeamus stovyklą, buvo maloniai sutikti garbės sargybos, kurie kvietė visus pasirašyti į svečių knygą ir rinktis vėliavų aikštėje trumpom apeigom. Čia buvo pagerbimai ir įteiktos dovanos stovyklos viršininkui, Seserijos ir Brolijos Vyriausiems Skautininkams, kitų kraštų bei Lietuvos atstovams ir kitiems padėjusiems suruošti Gaudeamus stovyklą. Šias apeigas pravedė Gaudeamus stovyklos viršininko pavaduotoja fil. Gina Mačiulienė, fil. Kęstučiui sunegalavus. Kadangi visą savaitę lijo, tai šiandien kaip tyčia kaitino labai karšta saulė. Visi greitai pasitraukė į pastogę atsigauti, pabendrauti ir pasivaišinti lietuviška dešra, sūriu ir raguoliu. Negreit visi skirstėsi, o prie kavos puoduko prisiminė senus studentiškus laikus.

Pirmadienį išklauseme paskutinę savo paskaitą. Apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir ateinantį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą sekančiais metais Lietuvoj ir Anglijoj. Kalbėjo PLJS-gos pirmininkas fil. Paulius Mickus (vyčių pastovyklės viršininkas). Jis ragino visus vyčius, vyr. skautes (kurie buvo mūsų garbės svečiai ta rytą) ir akademikus skaitlingai dalyvauti Jaunimo Kongrese — bus kelionė laivu, daug įvairių nuotykių ir proga susipažinti su jaunimu iš

viso pasaulio. Toliau fil. Griškelis, pasinaudodamas proga, kad vyr. skautės ir vyčiai sėdi mūsų pastogėje, apibudino jiems Akademinį Skautų Sąjūdį, skyriaus ir šakų veiklą ir ragino visus tapti akademikais — pranešimas virto naujų kandidatų ieškojimo sesija 'recruitment session'. Gal atsiras naujų narių...

Be šių visų paskaitų, kiekvieną dieną turėjome savo stovykloje vėliavų pakėlimą ir nuleidimą (nebent tuo laiku lijo), kada buvo pranešta sekančios dienos budintys — rajone, pastogėje, virtuvėse, sargyba — pirma ir antra pamaina, ir kiti bendri pranešimai, pastabos, nurodymai ar pageidavimai. Beveik kiekvieną dieną su sese fil. Livija Braženaite turėjome dainavimo pamokas, kur mokėmės ne tik stovyklos dainos, bet ir senų studentiškių dainų, kurios mums labai patiko. Sesė Livija ir brolis Mindaugas visas dainas mokėjo — jiems nereikėjo net ir žodžių. Taip pat, tėv. Saulaičio religinė skiltis pravedė mums susimąstymą apie Dievą, apie Dievo ryšį su stovyklautojais ir kas aš esu — kiekvienam dalyviui ant nugaros buvo užkabintas tuščias lapas, o kiti užrašė teigiamas nuomones apie jį/ją. Vėliau, tyliai persiskaitęs, žinojai kaip kiti tave mato, ką kiti apie tave galvoja. Dalyvavome parade, bendruose laužuose ir vakaronėse, bendruose vėliavų pakėlimuose ir nuleidimuose ir bendrai rodėmės kur galėjome. Šeštadienio vakaro istorinėje eisenoje visa mūsų stovykla dalyvavo trumpame pasirodyme apie dr. Joną Basanavičių, jo redaguojamą 'Aušrą', uždraustą lietuvių kalbą ir knygnešius, kurie vertindami laisvą žodį ir laisvą spaudą daugiau negu savo gyvybę, slaptai nešė lietuviškas knygas į Lietuvą. Dr. Joną Basanavičių labai įtikinančiaivaidino Paulius Jurgutis, o jo knygnešys buvo Rimas Griškelis. Mes visi kartu baigėme šią dalį sušukdami: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviiais turime ir būt. Tą garbę gavome užgimę, jai ir neturime leist pražūt“. Labai save išsireklamuom, nes žinojom, kad jeigu mes patys savo

Stovyklautojai prie Gaudeamus pastovyklės vartų. Foto N. Bichnevičiūtės.

Paraduotojai iš arčiau. Foto N. Bichnevičiūtės.

dūdos nepūsime, niekas kitas nekreips į mus jokio dėmesio. Kur mus kvietė — ten mes ir ėjome. Dalyvavome, svečių teisėmis ir visuo-
met su lauktuvėmis, pas paukštytes, pas skaites ir pas brolius vyčius. Sesės akademi-
kės dalyvavo vyr. skaučių įžodyje, o korpo-
rantai dalyvavo vyčių sueigoje ir įžodyje. Sekančią dieną, po vyr. skaučių įžodžio, dalyvavome Seserijos vėliavų/gairės nuleidi-
me, kur kiekvienas korporantas įteikė naujai vyr. skautei po rožę, o tada, ant kelių suklu-
pę, mūsų broliai joms padainavo dainelę. Budėjome virtuvėje, prie indų ir padėjom šeimininkėms — vienam mūsų broliui taip patiko virtuvėje budėti, kad jis praleisdavo beveik visą savo dieną, kiekvieną dieną, padėdamas Aušros Vartų virtuvės šeimi-
ninkėms. Pravedėm vilkiukams ir paukšty-
tėms naktinius žaidimus ir davėm progos jų vadovams atsikvėpti. Į vieną savo vėliavų nuleidimą pasikvietėme jaunų šeimų likusius stovyklautojus ir su jais smagiai praleidome vakarą. Jau teko girdėti, kad toks mūsų reprezentatinis darbas atnešė gerų vaisių — ne vienas vilkiukas ar paukštytė paklausė savo vadovų ar ir jie galės kada nors būti akademikais. Ieškojome ir naujų narių kitose šakose — kelis kartus suruošėm vakarones vyr. skautėms ir vyčiams. Kiek teko girdėti, šios vakaronės labai gerai praėjo — ypač ta kur svečius pasitiko orkestras, buvo įdomių pasirodymų, 'poezijos skaitymas' ir žinoma, senos studentiškos dainos. Šiam laužui pasi-
baigus, pakvietėm visus vyčius ir vyr. skaites į mūsų pastogę, kur akademikės visus svečius pavaišino kava, karšta arbata ir šiltais (tik ką iš pečiaus ištrauktais) some-mores — tai pyragaitis, šokoladas, minkštukas (marhmel-
low) ir vėl pyragaitis iškeptas kol šokoladas ir minkštukas ištirpo ar bent sušilo. Visi labai skaniai rijo mūsų some-mores ir jeigu būtų buvę jų daugiau, ir tuos būtų suvalgę...

Negalima skūstis visom paskaitom ir visais reprezentaciniais darbais — buvo daug laiko pasilinksminimui ir juokui. Reikia tik

paklausti brolio Kęstučio kaip veikia jo žirkklės, siuvimo mašina, dviratis ir siūbavimo kėdė (rocking chair); senj. Viktoro kaip jam tinka (ir patinka) Ramonos raudoni batukai; sesės Jolitos kur dingo vyčių lazdos, sesės Kristinos kokia buvo jos mėgstamiausia daina, senj. Dainiaus pakalbėti lotyniškai, brolio Rolio kiek jis gali iš karto suvalgyti bananų ir visų stovyklautojų — dienos mįslę — 'raudonas namelis, namelyje žmogelis'... Per kiekvieną laužą ir vakaronę darėme mankštą „Karalius Abraomas“ — dešinė ranka, kairė ranka, dešinė koja, kairė koja... Išmokom ir kitų naujų dainų; 'Gerk ir mylėk kolega', 'Kristina', 'Mieli draugai', 'Paslaptin-
gam Kaune', 'Hebra, darome balių', (kodėl tas žodis 'Hebrew' čia įlindęs) ir negalime pamiršti akademikų 'rap' per didįjį laužą — „stoviu aš, stovi tu, stovime mes visi kartu, aš stiprus kaip plienas — vienas už visus, visi už vieną(s)“. Niekaip negalėjome sutarti dėl šio žodžio galūnės. Gerai žinojome, kad turi būti 'visi už vieną', bet pagal naujausią kasetę tik ką gautą iš Lietuvos tikrai girdė-
josi 'visi už vienas', kad skambėtų kaip plienas... Daug kam užkliuvo akademikų vartai — iš vienos pusės A.S.D. spalvos, iš kitos pusės ant medžio rasto pririštos Korp! Vytis spalvos, o per vidurį, prie apačios, pririštas rastas, lyg sudarant didelę raidę 'A'. Daug kas iš tikrųjų užkliuvo ant tokio mūsų meno. o kai vieną kartą, kažkas tai sulaužė mūsų raidę 'A', mes tą rastą pakėlėm dar aukščiau. Svečiai nežinojo ar eiti pro vartus, ar eiti pro šonines duris — daug kas sustojo paklausti iš kur tos durys, ar jus jas tikrai naudojate? Ar eiti pro duris ar pro vartus?... Labai linksmas buvo mūsų pirmas Gaudeamus laužas, prie kurio atsirado vis daugiau ir daugiau nematytų žmonių — net stovyklos viršininkas. Vyriausia Skautininkė, Vyriausias Skautininkas ir kiti Pirmijos nariai, lyg iš paparčių išlindę, atsirado prie mūsų laužo. Džiaugiamės Jūsų atsilankymu, tik kitą kartą prašome ateiti tiesioginiu keliu, o ne iš

papartynų!!!!... Atradome ir trumpesnę kelią atgal į savo stovyklą po parado ir iškilmingo vėliavų pakėlimo — visa stovykla žygiuoja tuo pačiu keliu kaip jie atėjo, o mes tvarkingai, drąsiai, koja į koja tiesiai į kalnelį ir į mūsų stovyklą, vis klausydami sesės Ramonos švilpuko — kairė, kairė, kairė, dešinė, kairė... Labai sunkiai iškylavome, net du kartus į tą pačią vietą nu----važiavome. Taip, mes tvarkingai, su mašinom, prie ežero, į plažą — važiavom į Lake Michigan, Recreation Area, netoli Ludington miestelio. Ir čia vyko mankšta — gyvasis tinklinis, vikrusis golfas ir svarbiausia, lėtasis saulės deginimas. Žuvėdros, matyt, pagalvojusios, kad skautai — gamtos draugai, nutarė mums parodyti savo šoki virš mūsų galvų, tikėdamos, kad už tokį pasirodymą, gaus duonos kąsnelį! Ir patys kepėm sau maistą — po tokios sunkios iškylos, reikėjo atsipūsti ir sustoti į Pizza Hut... Per vieną vakaronę, turėjome net trys 'žirgus' (studs) — reikia paklausti sesės fil. Alidos Vitaitės, kaip pavyko jos pasimatymas su išrinktu žirgu... Kai gaudavome pakvietimą dalyvauti kitų pastovyklių dienose (pas paukštytes, pas skaites, pas vyčius ir t.t.), visur buvo pažymėta, kad atsiųsti reprezentacinę skiltį. Mes taip ir darėme, bet ne mūsų kaltė, kad mūsų reprezentacinė skiltis susidėjo iš visos Gaudeamus stovyklos, iš 35

žmonių!!!!... Labai dėkojame broliui Roliui už naktinės sargybos aprašymą, sužinojom kas vyko tą naktį (rytą) vos ne kiekvieną minutę, sužincjome net ir kada pradėjo lyti ir žaibuoti — bet mums kyla tik vienas klausimas — kaip tu atsiradai tame medyje su peiliu dantyse???... Mūsų stovykloje, ypač paskutinį vakarą, labai aiškiai veikė 'Radijo Free Rakas' radio transliacija per stovyklines bangas — atsirado ir mėgėjų valandėlė, kai vyko poezijos skaitymas, madų diskusijos ir sveikatos patarimai... Kas gali užmiršti akademikų ružavus, gelsvus ir baltus skėčiukus nuo kurių mes saugojomės nuo karščio, nuo saulės, nuo miglos ir nuo lietaus. Ypač puikiai jie derinosi su korporantų spalvomis!! Ne tik mes saugojome savo sveikatą, bet per A.S.S. svečių dieną, mes saugojome kitų sveikatas (ir labai atsiprašome tų, kuriems pritrūko skėčių — kitą sykį turėsime jų daugiau!!)...

Taip ir baigėsi stovyklos dienos — su juoku, studentiškom dainom ir smagiais prisiminimais. Tikiuos, kad tokių ir panašių stovyklų bus dar daug daugiau. Aš manau, kad mes vėl susitiksime už poros metų per 1998 m. tautinę stovyklą, nes atsiminkite — kuo tolyn, tuo geryn!

Ad Meliorem!
fil. Rita Likanderytė

LAIŠKAS IŠ KAUNO

Mano veikla su studentais skautais VDU

Pagaliau po 48 metų, rugpiūčio 8 d. 1992 metais vėl grįžau į tėvynę. Gana greit mėginau sueiti į kontaktą su studijuojančiais studentais skautais Kaune ir Vilniuje. Parašiau laiškus t.n. Augutytei Kaune ir senj. R. Kačinskui Vilniuje, siūlydamas jiems pagalbą, jei jiems reikalinga. Senj. Kačinskas neatsakė, tai gana įsigyvenęs paprotys Lietuvoje, bet t.n. Augutyte paskambino ir pa-

kvietė ateiti į grupelės stud. skautų sueigą V.D.U. patalpose, po paskaitų.

Nors mums buvo sunku tuoj pat pasijusti laisvai ir rasti bendrą ryšį, be abejo dėl mano amžiaus ir vyresniškumo, leidau jiems laisvai pasisakyti ko jie pageidautų iš manęs.

Pageidavimus galima būtų susumuoti sekančiai:

1. Apie save ir mano skautavimą.

2. Apie ASS (ASD ir Korp! Vytis).

3. Kaip skautaujama užsienyje.

Sutarėm, kad aš pravesiu sueigas, kurios vyks kas ketvirtadienį 6 val. vakaro VDU patalpose, centriniame pastate, Vienybės aikštėje.

Ir taip pradėjau sueigas, į kurias ateidavo 6-10 studentų. Visai skirtingai negu pokario Vokietijoje, arba prieškariniame VDU, žinoma tada aš tik buvau pradėjęs mokytis gimnazijoje ir svajojau studijuoti inžineriją ir priklausyti Korp! Vytis ir Korp! Jūra, nes buvau jūros skautas. Svajonės išsipildė kada studijuojant Karlsruhe'j Technische Hochschule įkūrėm ASS Skyrių sykiu su A. Stepaičiu, J. Kibirškėčiu, J. Karkliu, Bateika ir kt.

Sueigas buvo labai įdomu praveisti ir įtraukti visus į mano pareikštas mintis, tokiu būdu ir ryšis pasidarė tampresnis, šiltesnis.

Sueigas stengiausi praveisti neilgas, nes visi jau jautėsi išsisėmę po paskaitų, dažnai jas pajvairindavau mažu Lietuvos istorijos, skautijos arba bendro išsilavinimo konkursu, kartais net su kukliais prizais. Pasiūliau ir jiems pakalbėti bet kokia tema ir taip patys pravedė pokalbius, kuriuose ir daugumas pasisakydavo.

Ir taip per keliolika sueigų praėjom ASS ideologiją, tradicijas, Korp! Vytis ir ASD reguliarius, sueigų ir stovyklų naudingumą ir pravedimą ir t.t. Kadangi beveik visi neturėjo ASS Vadovo, tai teko kopijuoti ištirus puslapius ir juos išdalinti. Daugumą sueigų užprotokolavome.

Kiek turėjau, išdalinau ASS paruoštas knygeles apie ASS, bet pasigendu mažos knygelės su ASS (Korp! Vytis ir vėliau FSS) trumpa istorine apžvalga ir chronologine tvarka kiekvieno didesnio įvykio trumpo aprašymo. Gal kas nors galėtų tokią knygutę paruošti? Ji būtų labai naudinga. Žinoma, joje turėtų būti ir Liet. Himnas ir Gaudeamus Igitur, Senjorų daina, vėliavos ir uniformos aprašymas ir t.t.

Kaip tik buvau Palangoje tuo laiku kada vyko Tautinė Stovykla Kunigiškėse ir nuvykau į Stovyklos atidarymą liepos 4 d. Ten radau ir savo grupelę stud. skautų ir sykiu nesifotografavome. Nuotrauką įdedu. Buvau maloniai nustebintas, kai jie man atsidėkodami už globą ir vaišes mano bute — Kaune pabaigoj mokslo metų, atsidėjojo savo pastovyklėje vaišėmis ir maža dovanėle. Supratau, kad tarp mūsų ryšis yra tamprus ir šiltas, akad. skautiškas.

Dabar vėl laikiu semestro pradžios kada tęsime sueigas ir, turbūt, rinksim ASS Skyriaus valdybą, nes keli bus davę pasižadėjimą ir jau galėsime veikti pagal reguliariai

Šia proga prisimenu mano dalyvavimą ASS Studijų Dienose 1981 m. ir Taut. Stovykloje 1988 m. ir sutiktus senų laikų kolegas ir susipažinimą su žinomais ASS veikloje akad. skautais ir siunčiu visiems daug gražių linkėjimų, dėkodamas už jų globą ir nuoširdumą, būtent fil. Mikūnui, Maskaliūnui, Eidukienei, sesei Ginai, K. Ječiui, R. Dirvoniui, D. Korzonienei, P. Moliui ir žinoma, mūsų visų „tėvui ir mokytoju“ fil. J. Dainauskui.

P.S. Gyvenu gana gerai, baigiu remontuoti žmonos butą 5-ame aukšte, Kalniečių rajone, netoli Savanorių prospekto. Iš gaunamos australiškos pensijos (VS \$352) kas 4-ias savaites galima gyventi pusėtinai, nueinam į operas, teatrus, pora sykiu buvau po savaitę Palangoje, ta proga nuvažiauvau į Liepoją, kur karo pabaigoje teko pakariauti prieš rusus, ir taip nenuobodžiauju. Antroje pusėje P. Lukšio g-vės yra Kalniečių parkas, mažas ežerėlis, nueinu pasi-vaikščioti, arba būna reikalų miesto centre, troleibusu tik 20 minučių, 15 centų, tai nėra reikalo turėti mašiną, bet gal pirksiu ateinančią vasarą. Su sūnumis susirašinėju, jau 3 vedę, visi lietuvaitės, turiu ir anūkę. Kartais jie man skambina, taigi ryšys nenutrūksta.

Algimantas Žilinskas

Vydūno Fondas remia:

Studijuojantį jaunimą, lituanistiką, jaunimo organizacijas, vydūnistiką. Skiria pasižymėjusiems asmenims metines premijas, leidžia mokslines knygas ir kitus leidinius. Jau išmokėta \$521,536 suma! Prisiminkite Vydūno Fondą ir paremkime jį aukomis.

fil. BUIVYDAS SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS

Romas gimė ir užaugo Amerikoje. Nors jam neteko lankyti lietuviškos mokyklos, iš tėvų išmoko ne tik lietuvių kalbą, bet taip pat rašyti ir skaityti lietuviškai bei laikytis tautinių papročių ir tradicijų.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, fil. Romas, ilgai nelaukdamas, vyko tėvynėn, norėdamas savo darbu prisidėti prie jos atstatymo. Vilniaus universitete dėstė psichologiją, talkino vyriausybei ir kur tik jo pagalba buvo pageidaujama. Būdamas Lietuvoje, jis susipažino su savo būsima žmona Audrone, kilusia iš Šiaulių ir studijas baigusia Vilniuje. Jų santuoka š.m. birželio 26 d. įvyko Bostone, Šv. Petro parapijos bažnyčioje. Diena buvo giedri, saulėta, pilna grožio ir spalvų.

Prie altoriaus nuotaką pasitiko Romas ir jaunųjų laukiantis kun. A. Kontautas. Jauniesiems atsiklaupus, prasidėjo iškilmingos sutuoktuvių apeigos. Iškilmingumo apeigoms teikė solistės Daivos Mongirdaitės (jaunojo sesutė) žavus giedojimas, vargonais palydint kompozitoriui Jeronimui Kačinskui. Įspūdinga buvo, kai jaunieji, pasitraukę nuo altoriaus, prisiartino prie savo tėvų, šeimos narių bei giminių, juos bučiavo ir linkėjo „Ramybė Tau“... O visi dalyviai tarpusavy sveikinosi. Rodės, kad visų širdys plakė meile ir ramybe.

Vestuvių puotoje

buvo pakeltos taurės už jaunųjų laimę, sugiedota „Ilgiausių metų“, po to prasidėjo puota — vaišės, muzika, šokiai. Salė buvo labai gražiai papuošta. Svečiai vaišinosi, linksminosi, šoko... Sveikindami jaunavedžius Romą ir Audronę Buivydas, sveikiname ir visą Buivydų šeimą. Kol bus tokios lietuviškai nusiteikusios ir širdingos šeimos, lietuviškė nežus.

Fil. Algimantas Žilinskas su grupe Vytauto Didžiojo universiteto studentais skautais Jubiliejinėje Stovykloje Kunigiškiuose prie Palangos.

S. Monika Girčytė

SUNKU

*Sunku paukščiui giedoti,
Kai lizdas išardytas...
Sunku žmogui šypsotis,
Kai vakaras praverktas...
Ar meilė nemylima,
Ar jausmas numiręs jau?..
Išdžiūvus gerklė
Nieko nesako jau.
Gal kylanti saulė
Raudoniui savo prikels
Gyvybę?..
Gal šaltas šaltinis
Nuplaus negandas...
Gal paukščiai vėl
Giedos meilės giesmę?..*

SENELIS

*Mano senelis išėjo iš šios pusės.
Jo tik žvilgsnis paliko šiapus.
Tos akys pilnos suaugusios vaikystė...
Vaikystės, kai močiutė keptavo
Juodą skalsią duoną ant ajerų...
Jo veido raukšlėse paliko
Žemės alsavimas,
Jo ašaroj sutilpo ežerai...
Ir skauda man širdį,
Ir ežero pakrantėj liejas ašaros
Banga negrižta atgalios.
Jaučiu tik jėgą
Amžiaus sukauptos tvirtybės,
Kai kvepia duona troboje...*

MORALINIS SPRENDIMAS

s.v. vsl. junj. Andrius Utz

Kaip dauguma gyventojų Amerikoje darosi vyresnio amžiaus, yra viena kontroversinė tema, kuri kasmet pasidaro reikšmingesnė. Tai yra neišspręstas klausimas kiekvieno individo teisė mirti. Ši yra sudėtinga problema, kuri susideda iš emocijų ir moralų. Žmonijos istorija stipriai pabrėžia gyvybės išlaikymą ir pagarbą. Neseniai vienam Čikagos laikraštyje buvo aprašyta vieno kontroversinio daktaro pagelbinis metodas sunkiai sergantiems žmonėms nusižudyti. Įvairiuose aplinkybėse žmogaus teisė mirti gali turėti skirtingas išvadas ir reikšmę. Seniau, kai medicina buvo primityvesniam lygyje, dauguma sergančių negalėjo būti pagydyti ir gyvybės pratęstos. Žmonės mirė nuo įvairių ligų (natural causes). Medicinos technologijai pagerėjus, pasidarė įmanoma ne tik pagydyti ir pratęsti gyvybę, bet ir nutraukti gyvybę. Iškyla du svarbūs klausimai. Kas turi teisę nuspręsti kas, kada ir kur gyvybė gali būti prailginta ir dėl kokios priežasties gyvybė gali būti nutraukta.

Pirmą pavyzdį sudaro žmonės, kurie yra nepagydomai sergantys arba kritiškai sužeisti be jokios vilties pasveikimo. Yra be galo sunku šeimos nariams ir daktarams nuspręsti kada nutraukti ypatingas gyvybės prailginimo priemones. Katalikų bažnyčia moko, kad negalima atimti kito žmogaus gyvybę. Kyla klausimas ar sustabdymas ypatingų gyvybės pratęsimo priemonių yra tas pats kaip gyvy-

bės atėmimas. Aš sutinku su Katalikų bažnyčia, kad žmogus, kuris neturi vilties pasveikti, turėtų turėti teisę garbingai mirti be ypatingų priemonių, kurios bereikalingai pratęstų skausmą ir kentėjimą. Idealiai, kiekvienas asmuo turėtų turėti teisę naudotis gyvą testamentą (living will) pasirinkti iš anksto reikalui esant priimti ar atmesti ypatingas gyvybės pratęsimo priemones.

Antra dalis šio klausimo yra dėl kokios priežasties gyvybė gali būti nutraukta, kada nėra naudojamos ypatingos gyvybės pratęsimo priemonės. Daktaras Jack Kevorkian yra padėjęs penkiems asmenims nusižudyti. Iki šiol prieš jį pateikti kaltinimai buvo atmesti ir jis nebuvo nuteistas, kadangi dauguma Amerikos valstijų neturi įstatų prieš pagelbėjimą savažudystėje. Savažudystė yra sąmoningas žudymas savęs. Istoriniai žmonija atmeta savažudystę dėl moralinių priežasčių. Dauguma religijų moko, kad negalima savęs žudyti. Daktaro Kevorkians elgesys prieštarauja medicinos hipokratiniam pažadui gydyti ir gerbti gyvybę. Gyvybė yra dovana, kurią reikia visais atvejais gerbti. Šių laikų populiarī nuomonė liečiant individų teises ir laisvę pabrėžia, kad kiekvienas individas turi teisę nutarti savo gyvybės eigą. Tai nesutinka su žmonijos istorinėm ir moralinėm tradicijom, kurios siekia apsaugoti ir gerbti gyvybę. Individai ne visad gali teisingai nuspręsti gyvybės moralinę vertę, kadangi jų

sprendimus įtaigoja aplinka.

Moralus elgesys yra pagrįstas principų ir standartų, kurie nurodo žmonių elgesį. Moralai nurodo žmonių elgesį tarp savęs liečiant teisingumą. Žmonės, kaip bendruomenės nariai, yra įpareigoti elgtis moraliniai. Moralė yra sukurta iš žmonijos praeitos

patirties ir padeda išlaikyti jos vertybes. Nors žmogus sunkiai serga ir kenčia didelius skausmus be jokios vilties pagyjimo, jis turi moralinį įsipareigojimą išgyventi pagal savo sąlygas pilną gyvenimą. Jo egzistavimas patvirtina gyvybės vertę.

AR HIV TYRIMAI DAKTARAMS TURI BŪTI PRIVALOMI?

AIDS (acquired immunodeficiency syndrome) yra paskutinis etapas HIV infekcijos. HIV yra perduotas skirtingais keliais: lytiniais santykiais, dalinantis užkrėstomis adatomis, dirbant su užkrėstu krauju, arba vartojant kitų užkrėstus organus. Sužinoti ar kas nors turi HIV (HIV+), reikia surasti „antibodies“ kraujuje. HIV „antibodies“ yra randami tarp 6 ir 12 savaičių po viruso gavimo. Pozityviai atpažinti HIV galima po šešių mėnesių su 95% tikslumu. Žmonės dažniausiai galvoja, kad HIV daugiausia gauna ligoninėse. Klausimai, kurie yra dažniausiai diskutuojami ligoninių administratorių ir atstovų yra: Kaip HIV yra perduotas, kaip dažnai, ir ar būtina reikia tirti daktarus, kad HIV nebūtų perduotas kitiems. Jeigu daktarus būtų reikalinga tirti dėl HIV, ar sumažėtų HIV perdavimas jų pacientams?

Šitas klausimas yra labai kontroversalus. Mano pozicija yra tokia: privalomi tyrimai daktarams dėl HIV negarantuotų, kad perdavimas to viruso pacientams sumažėtų. Reikia turėti davinius, kurie parodo kaip dažnai daktarai užkrečia savo pacientus su HIV ir reikia apsvarstyti ar apsimoka tuštinti

pinigus privatiškose ir publikinėse srityse. Pav. yra žinoma, kad rizika HIV perdavimo nuo HIV užkrėsto daktaro jo pacientui yra tarp 1 iš 41,667 ir 1 iš 416,667 chirurginėje procedūroje. 1991 m. liepos mėn., CDC (Center for Disease Control) išleido taisykles liečiant daktaro perdavimą pacientui HIV per „exposure-prone invasive“ procedūras. Taisyklės rekomenduoja, kad visi daktarai laikytųsi universalinių atsargumų, pav. dėvėtų maskes, pirštines, naudotų sterelizuotus instrumentus, ir t.t. Daktarai taip pat privalo išvardinti „exposure-prone“ procedūras, kurias jie atlieka. Jie būtina turi žinoti ar jie turi HIV ar ne. Jeigu daktaras turi HIV, tada jis negali atlikti jokių „exposure-prone“ procedūrų be pasitarimų su tos sryties patarėjais. Paskutinis punktualas yra labai svarbus. Reiškia, kad CDC sako medicinos institucija turi turėti patarėjus, kurie specifiniai sprendžia problemas kilusias dėl HIV perdavimo. Jeigu daktaras turi HIV ir nori atlikti „exposure-prone“ procedūrą, jis privalo pasitarti su patarėjų komisija, kurie nutars kokias procedūras daktaras gali atlikti, kokią riziką jis ima, ir daktaro privalumą pasisakyti pacientui, kad turi HIV. CDC

sako, kad nėra būtina medicinos darbuotojams tirti dėl HIV. Bet reikia suprasti, kad CDC taisyklės liečia tik „exposure-prone“ procedūras. Iki šiol nebuvo pristatyti skirtumai tarp tos procedūros ir „invasive“ procedūros. Medicinos institucijos negali sutarti dėl bendro sąrašo, kuris tiksliai išvardintų tas procedūras ir jų skirtumus nuo „invasive“ procedūros. Už tai, atsakomybė buvo pavesta medicininėms institucijoms įsteigti valdybą, kuri diskutuotų ir duotų patarimus apie AIDS situacijas. CDC ir AMA (American Medical Association) pareiškia, kad yra pakankama laikytis universalinių atsargumų darbovietėse. Atsižvelgiant į tai, kad užkrėtimo rizika yra nedidelė, medicinos darbuotojai tiki, kad nėra reikalo privalomiems HIV tyrimams. CDC pranešė, kad 60 medicinos darbuotojų prisipažino turėdami HIV ir 8,000 jų pacientų neužsikrėtė tuo virusu.

JAV Kongresas diskutuoja pacientų teises ir daktarų teises, kurie yra užkrėsti su HIV. 1991 m. liepos 18 d., Senatorius Jesse Helms pasiūlė įstatymą, kuris pareiškė: jeigu HIV+ daktaras atlieka „invasive“ procedūrą neatsiklausęs paciento, jis yra atsakomingas ir turi sumokėti \$10,000 pabaudą arba bus nuteistas iki 10 metų kalėjimo. Apeliacijos įtikino Kongresą atmesti Helms pasiūlymą ir įsteigti taisyklės panašias į CDC įstatymus. Šis kompromisas davė teisę atskiram valstybėm įsteigti savo atskiras drausmės taisyklės daktarams ir nutraukti valdišką pašalpą tiems, kurie nevykdo reikalavimų. ANA (American Nurses Association) prezidentė pareiškė, kad šis CDC polisas yra geras kompromisas. Medicinos darbuotojai sako, kad būtini HIV tyrimai būtų per brangu ir negaliojantys. Kitas pasiteisinimas prieš privalomus tyrimus yra: kadangi Hepatitais B yra dažniau užkrečiamas negu HIV, yra manoma, kad apsisaugojimai, kurie yra įsteigti nuo Hepatitais B yra pakankami ir

nuo HIV užkrėtimo. Kadangi nėra įstatymų būtinų dėl tyrimų dėl Hepatitais B perdavimo, už tai ir nereikia dėl HIV perdavimo. Vytas Saulis, Northwestern Medicinos mokyklos ketvirto kurso studentas taip pat sutinka, kad nereikia reikalauti iš daktaro būtino tyrimo dėl HIV infekcijos. Jis tiki, kad rizika yra nedidelė, kad pacientas užsikrėstų HIV nuo savo daktaro. Jis žino, kad pacientai gali greičiau perduoti HIV savo daktarams, negu daktarai jiems. Užtat pacientus reikėtų dažniau tirti. Regulacijos dėl HIV perdavimo nuo užkrėsto daktaro savo pacientui laikosi CDC taisyklių ir yra pakankamos dėl HIV perdavimo. Yra svarbu suprasti, kad jeigu medicinos institucijos valdyba galvoja, kad nėra jokios rizikos pacientui užsikrėsti HIV nuo daktaro, tad paciento sutikimo daktarui nereikia dėl mediciniškos procedūros. Tad pacientas nebūtinai turi žinoti ar jo daktaras turi HIV ar ne, nebent daktaras turi atlikti „exposure-prone“ procedūrą.

Vis dėl to kyla klausimas — kokia procedūra reikalautų paciento sutikimo ir kokia procedūra priklausotų prie „exposure-prone“ kategorijos. Ar daktaras turi atsakomybę nepraktikuotis jeigu jis turi HIV? Bet iki šiol CDC taisyklės ir AMA pozicija sako, kad jie nemato reikalo eikvoti finansinius šaltinius dėl būtinų HIV tyrimų medicinos darbuotojams. Kai kurie žmonės galvoja, kad nėra pateisinama duoti atsakomybę dėl HIV perdavimo medicinos institucijos valdybai, ir kad pacientų teisės žinoti apie daktarų HIV stovį yra ignoruojamos. Man atrodo, kad šis HIV tyrimo klausimas daugiau susiduria su žmonių pasitikėjimu daktarais ir mediciniškomis institucijomis, negu žmonių privačiomis teisėmis. Pasitikėjimas daktarais yra vienas iš svarbiausių aspektų gyvenime. Gaila, kad šis pasitikėjimas paskutiniu metu palaipsniui susilpnėjo.

VIEŠNAGĖ AMERIKOJE

Senj. Rolandas Kačinskas

Nuostabiausios dienos prabėgo Lietuvos Jubiliejinėje Stovykloje Gaudeamus pastovyklėje Rako stovyklavietėje.

Prieš stovyklą nežinojome, kaip seksis bendrauti, ar surasime vienas kitą. Tačiau neaiškumas išnyko jau pirmosiomis dienomis — abi pusės lengvai peržengė barjerą. Jau atsisveikinant perskaičiau užrašytus žodžius ant palinkėjimo lapo: „Buvo smagu ir linksma kartu stovyklauti. Tu linksmas, mėgstantis šokti, dainuoti, kaip tikras amerikietis“.

Galima pagalvoti, kad Lietuvos jaunimas užmiršo, kaip džiaugtis gyvenimu. Man gi atrodė, kad išeivijos jaunimas labai jau panašus į Lietuvos, tik ne kalba.

Su problema, kaip išsaugoti gimtąją kalbą susiduria kiekviena tauta atsidūrusi toli nuo savo namų. Stovykloje aiškiai pasimatė, kad anglų kalba išstumia lietuvių kalbą iš kasdieninio gyvenimo. Todėl man lietuviui iš Lietuvos ypač buvo įdomu klausytis pokalbių dėl kalbos išsaugojimo, bei ginčų, ar verta ASS veikloje pradėti naudoti ir anglų kalbą.

Antras dalykas, kuris mane nustebino — tai skautų vadovų piktokas požiūris tiek į jaunesnius akademikus, tiek į visą Gaudeamus pastovyklę, nors dažnas iš jų taip pat nešioja Korporacijos ir Draugovės spalvas. Išėina taip, kad skautų vadovai apkalba patys save. Nesuprantu, kam mėtyti akmenis į savo daržą?

Stovykla nebuvo varginanti, bet galėjo būti įvairesnė! 3-4 paskaitos į dieną po 1,5 val. yra daug. Stovykla nėra tas pats, kaip studijų savaitė. Mano nuomone, dienai užtektų ir 2 paskaitų, o likusią dienos dalį

skirti kitiems užsiėmimams, pavyzdžiui: linksmiems stovykliniams sportiniams žaidimams, kaukių baliui, stovyklos MIS ar MISTERIO rinkimai ir pan. nekalbant jau apie skautiškus užsiėmimus. Taip būna bent Lietuvos akademikų stovyklose.

LIETUVOJE, PALANGOJE...

...Vieną vakarą mes dalyvavom akademikų įžodyje, kuris buvo rimtas ir pilnas jausmo. Nauji akademikai tarė žodžius po apeigų, ir buvo matyti, kad jiems buvo didelė garbė ir tikrai jautė ką pažada. Bendrai, aš mačiau, kad ta naujai įsikūrus organizacija — skautai — Lietuvoje veikia su visomis širdimis ir didžiausiu noru. Gal jie skautauja skirtingai, negu mes išeivijoje — nežaidėm skautoramos, nebuvo paskaitų. Žaidimai kitokie, bet jie tikrai bandė, ir jiems labai svarbu. Jie moka kaip sukrauti laužą ar vakarienę išvirti ne dėl to, kad buvo patyrimų pamoka, bet kad reikėjo mokėti, kaip tai atlikti. Aš irgi pastebėjau, kad per sunkesnius laikus (kai buvo šalta, ar smarkiai lijo) nieks nesiskundė, tik toliau dirbo. Aš tą gerbiu, nes pas mus yra kitaip — kai lyja Californijos stovykloje, mums geriau eiti į palapines, ar lošti kortomis.

Man buvo sunku tikėti, kad buvau Lietuvoje, iki kol atėjo viena diena. Per vėliavų nuleidimą viena jauna skautė Monika žiūrėjo į mane uniformą. Po apeigų ji atėjo pas mane ir pradėjo atrišti vieną mazgelį ant mano kaklaraiščio. Aš klausiau: „Ką tu darai?“ Ji atsakė: „Aš atrišu tavo tėvynės ilgesio mazgą — tu esi tėvynėje, tai nereikia ilgėtis“. Tuo momentu tikrai jaučiausi, kad esu Lietuvoje...

Tara Barauskaitė

APIE LIETUVOS A.S.S. VEIKLĄ

T. n. Jolita Buzaitytė

Studentai skautai Lietuvoje — dar naujas dalykas. Pradėję savo veiklą 1990 m. jie tik dabar atranda savo veiklos formą. Karts nuo karto pasigirsta kalbų, kad neverta akiai kopijuoti skautavimo sistemos nuo Lietuvių Sk. Saj-os ir gal apskritai nereikėtų 3-iosios (ASS) šakos... Sutinku, kad akiai kopijuoti nereikia. To mes ir nedarome. Tačiau studentiškas skautavimas gimsta savaime, panašiai, kaip ir 1924 metais, kuomet susikūrė Stud. Sk. D-vė. Aš negaliu suprasti tokių teiginių, kaip kam jūs buriates į Korp! Vytis ir ASD jei pilnai galite priklausyti ir veikti Brolijos bei Seserijos ribose. Taip, galime. Didesnioji dalis yra skautų ar skaučių draugininkai, ar kaip kitaip prisideda prie Seserijos ar Brolijos veiklos. Tačiau būtina atsiminti, kad jaunas žmogus, baigęs mokyklą ir pradėjęs mokslą universitete, papuola visiškai į kitą gyvenimo atmosferą, o dažnai pakeičia ir gyvenamąją vietovę. Atsiranda nauji draugai, gimsta naujos idėjos, pasikeičia pats gyvenimas. Ir nenuostabu, kad dalis skautų palieka skautavimą tik įstoję į universitetus. Būdamas Rake ir stovyklaudamas ASS, „Gaudeamus“ pastovyklėje išgirdau tokį pasakymą: „Mūsų amžiuje sunku susigaudyti, ką daryti, kai po miškus „trumpomis“ kelnėmis nebenorime lakstyti, o vadovu būti sugebėjimų neturiu ar negaliu dėl savo studijų“. Todėl studentai, būdami ištikimi skautiškos idėjoms, stengiasi pritaikyti Lordo Baden Powell sukurtą gyvenimo būdą sau, ir neatsitiktinai studentai skautai pasirinko sau šūkį „Ad Meliorem“ — kas reiškia „Visad geryn!“ Skautybė nėra skirta tik stovyklavimui ar iškylops po miškus. Tai tik vienas būdas, kaip sustiprinti savą kelią, pasiruošti gyvenimui visuomenėje, kuri tave gerbtų ir tu būtum gerbiamas jos.

Todėl studentai skautai buriasi į savo organizaciją. Natūralu, kad vienodo amžiaus žmonės bendrauja tarpusavyje. Ir jei aš esu studentas, tai man įdomiau bendrauti su studentais, bet būdamas skautas aš noriu draugauti su jais. Taip gimsta Korp! Vytis ir ASD.

Antras dalykas dėl ko Korp! Vytis ir ASD būtinai yra grynai iš skautiškos pusės. Kaip minėjau, jauni žmonės įstoję į universitetus atranda visai kitokį studentišką gyvenimą. Todėl vienas iš stud. skautiško judėjimo tikslų yra, kad mokyklos ar gimnazijos skautas universitete atrastų sau artimą dvasią, sau skautiškai artimus žmones bei būdamas studentu ir toliau galėtų skautauti, tapti vadovu, o nenuėitų į kitas studentiškas organizacijas, judėjimus. Kitaip sakant, siekiame, kad buvę mokyklos skautai nedingtų iš skautiškojo akiračio. Yra taip, kad į save patraukiame studentus, kurie apie skautybę anksčiau nieko nežinojo.

Lietuvoje šiuo metu yra 2 pagrindiniai Korp! Vytis ir ASD židiniai. Tai — Vilniuje ir Kaune, kuriasi naujas vienetas Klaipėdoje. Viso — akademiškas spalvas turi 14 žmonių (naujų). Nesiekiame Korp! Vytis ir ASD dirbtinai būti kituose miestuose ar aukšt. mokyklose. Turi atsirasti natūralus poreikis studentiškojo skautavimo. Todėl tiek Vilniuje, tiek Kaune yra bendri kelių universitetų susijungę skyriai. Aišku viena: Korp! Vytis ir ASD bus gausingas tik tada, jei priklausymas joms taps garbingas ir teiks dvasinio pasitenkinimo.

Savo veikloje vadovaujamės principu, kad veikti reikia ne per aukštuosius LSS valdžios organus, bet tiesiogiai su skautiškų vienetų vadovais. Kuo mažiau laiptų, tuo geriau.

Per kelis veiklos metus jau susikūrė pagrindinės tradicijos ir metų darbai. Mokslo metų pradžioje priimami nauji nariai, įvyksta didesnė bendra sueiga ir tampa savaitgalio iškyla, spalio 16 d. metinė šventė.

daugiausiai skirtas informacijai, kurių tikrai daug Lietuvos skautų supainiojoje situacijoje, kuri, tikime, netrukus pasikeis. Kaune dar yra leidžiamas ŽVALGAS, o Telšiuose SVAJOKLIS. Tenka laukti, kad suburus jėgas bus išleistas vienas reprezentacinis leidinys arba atgaivintas senuolis SKAUTŲ AIDAS.

DAUG DAUG DAINELIŲ, giesmių ir dainų rinkinys 75 metų Jubiliejinei Stovyklai Lietuvoje. Paruošė Vilniaus Korp! VYTIS ir A.S.D., nariai: J. Jakaitis, J. Brazaitytė ir R. Kačinskas, išleido Lietuvių Skautų Sąjunga, Akademinis Skautų Sąjūdis ir Vydūno Fondas Chicagoje. 88 pusl. leidinys, iliustruotas t.n. M. Frankaitės. Pratarėje sakoma, kad jis turėtų praskaidrinti Jubiliejinės Stovyklos nuotaiką ir suartinti skautiškas širdis.

MILDA BUDRYS, M.D., AMERIKOS LIETUVIAI GYDYTOJAI—LITHUANIAN AMERICAN PHYSICIANS 1884-1984. Išleido Lietuvių Tyrimo ir Studijų

Centras Chicagoje 1992 metais, 194 pusl. knyga įrišta į kietus viršelius, iliustruota kai kurių gydytojų nuotraukomis. Tai fil. Mildos Krušaitės-Budrienės ilgus metus ruošta knyga, kuri papildo anksčiau išleistą gydytojų vardyną. Yra pratarmės ir santrauka anglų kalba.

ATEITIS, sausis-vasaris, 1993-1, Ateitininkų federacijos leidžiamas katalikiškos—lietuviškos orientacijos žurnalas, redaktorė Danutė Bindokienė. Gražiai sutvarkytas, ateitiniškos šeimos veiklos veidrodis J.A.V., Lietuvoje ir Vokietijoje. Skaitymą kiek sunkina pasikartojantieji aprašymai. Geras Draugo spaustuvės darbas, kurį tvarko J. Kuprys, 44 pusl.

A.† A.

Inž. STEPONUI NENORTUI

Anglijoje mirus, brolių kolegą fil. KOSTĄ NENORTĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

*AKADEMINIS SKAUTŲ
SAJŪDIS*

Mylimai motinai ir močiutei

A.† A.

ONAI JANKAUSKIENEI

mirus, jos dukterį kolegę fil. DANUTĘ EIDUKIENĘ, žentą EDMUNDĄ, vaikaičius ir provaikaičius bei gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

*AKADEMINIS SKAUTŲ
SAJŪDIS
MŪSŲ VYTIS*

A.† A.

ANTANUI ŠČIUKUI

mirus, seserims filisterėms ALDONAI, ONUTEI ir šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

*AKADEMINIS SKAUTŲ
SAJŪDIS*

Mūsų Pastogėje

Prof. fil. A. AVIŽIENIS sėkmingai tris metus vadovavo atkurtam Vytauto Didžiojo universitetui Kaune. Jo pastangomis buvo atgaivintas ir Akademinis Skautų Sąjūdžio skyrius, kurį jis globojo. Rektorius savo įsipareigojimus baigė ir grįžo atgal į Kalifornijos universitetą, ten jis toliau vadovauja Computer Science Departmentui. Jis jau suspėjo kartu su dviem sūnumis dalyvauti Jubiliejinėje Lituanicos stovykloje Rake, jį matėme A.S.S. gretose žygiuojant parado metu ir dalyvaujant diskusijose.

Prof. fil. B. VAŠKELIS pasitraukė iš Lituanistinės katedros vedėjo pareigų Illinois universitete, Chicagoje. Jis buvo išrinktas Vytauto Didžiojo universiteto rektoriumi ir pareigas perėmė iš rektoriaus prof. fil. A. AVIŽIENIO. Linkime naujam rektoriui sėkmės. Tikime, kad rektorius suras galimybių pagloboti jauną A.S.S. skyrių Kaune.

Fil. L. MASKALIŪNAS išvyko penkerių savaitių kelionę po Lietuvą. Jis aplankys Vilniaus Korp! VYTIS ir ASD vienetus ir įteiks Vydūno fondo paskirtas stipendijas studentams. Jis yra dalininkas dviejų gamyklų Šiaulių mieste.

Fil. J. VARIAKOJIENĖ sėkmingai atstovavo Vydūno Fondą Dariaus ir Girėno skridimo 60 metų sukakčiai paminėti komitete, kuris suruošė iškilmingą minėjimą Chicagoje. A.S.D. ir Korp! VYTIS vėliavos dalyvavo parade. Prie Dariaus ir Girėno paminklo buvo padėtas vainikas.

T.n. VIDA BRAZAITYTĖ yra JAV Švietimo tarybos narė ir raštinės vedėja. Jos pastangomis buvo paruoštas Mokytojų Stu-

dijų Savaitės leidinys su programomis ir kita informacija. Dalyvavo per 100 mokytojų.

Fil. A. ŽILINSKAS ilgus metus gyvino A.S.S. veiklą Sydney mieste Australijoje. Dabar persikėlė gyventi į Kauną. Čia jis sėkmingai padeda naujai įsikūrusiam A.S.S. vienetui, kuris veikia prie Vytauto Didžiojo universiteto.

Fil. ED. KULIKAUSKAS yra LB Ekonominių Reikalų Tarybos (ERT) pirmininkas. Tarybos veikla yra dvilypė: 1. Padėti Lietuvos bendrovėms ir ekonomijai betarpiškai ir 2. Skatinti J.A.V. lietuvius bei sudaryti jiems sąlygas dalyvauti Lietuvos ekonomijos vystyme. Dabar yra vykdomas projektas yra J.A.V. ir Lietuvos Verslo Konferencijų ir Prekybos Expo ruošimas Los Angeles per Lietuvių savaitę.

Fil. Vilius Bražėnas, gyv. Bonita Springs, FL, yra mūsų skaitytojas. Jo laiškus redakcijai dažnai spausdina Floridos laikraščiai. Pvz., liepos mėn. V. Bražėno laiškus išspausdino „Bonita Banner“ (liepos 7 d., ilgoką laišką) ir „Naples Daily News“ (liepos 15 d.).

Fil. Ramona Steponavičiūtė, informacijai anglų kalba, rašo straipsnius ne tik į „Bridges“. „Vytį“, bet žinias „Chicago Tribune“ ir „Chicago Sun-Times“. Paprašyta Lietuvos Dailės muziejaus ir Kauno Čiurlionio galerijos vadovybės, Ramona užmezgė ryšius su JAV, Kanados ir Londono meno muziejais, meno bibliotekomis, meno žurnalais ir leidyklomis. Iš jų gautą informaciją, žurnalus, leidinius, brošiūras Lietuvių fondas siunčia į Lietuvą. Sesė Ramona sėkmingai ėjo komendantės pareigas Jubiliejinėje Lituanicos stovyklos Gaudeamus pastovyklėje.

Fil. Dr. A. MUSTEIKIS du semestrus dėstęs Vytauto Didžiojo universitete, Lietuviškų studijų savaitėje Dainavoje, skaitė paskaitą apie rusiškai sovietinį mąstymą, kuris pasireiškia Lietuvos gyvenimo srityse tarp spaudos ir rašto žmonių, kurie įvairiais senosios sovietinės propogandos „triukais“ klaidina žmones, nepaisydami nei logikos nei tikrovės duomenų.

Fil. R. RUDAITIENE vasarą praleido Lietuvoje. Ten ji A.P.P.L.E. — 93 (Amerikos mokytojai į talką Lietuvos mokyklai) dalyvavo vasaros kursuose, kuriuos lankė 32 mokytojai Marijampolėje ir 34 mokytojai Vilniuje. Klausytojų tarpe buvo įvairių sričių specialios pedagogikos atstovai, jų tarpe 8 docentai. Klausytojai pareiškė norą, kad kursai vyktų kiekvienais metais.

Fil. ALGIRDAS ir LAIMA STEPAIČIAI atostogas praleido Vokietijoje ir dalyvavo 40-tojoje Europos Lietuviškų Studijų savaitėje Augsburgio mieste, Bavarijoje. Algirdas skaitė paskaitą, kurią tikimės atspausdinti sekančiame Mūsų Vyčio numeryje. Solistė Laima atliko religinių giesmių programą. Likusias atostogas praleido Alpių kalnų papėdėje.

GERBIAMOS IR GERBIAMI AUKOTOJAI,

Dėkojame Jums už jūsų darbus ir aukas, kurie mums leido dalyvauti Rako stovykloje. Nei viena knyga neatstos gyvo įspūdžio, gyvenimo jausmo. Čia mes daug pamatėme, išgirdome, išmokome.

Radome atsakymus į vienus klausimus ir į ju vietą iškilo nauji, kurių atsakymo ieškosime toliau patys. Įgijome jėgų, radome naujų idėjų ir jas parvežėme į Lietuvą.

Dar kartą didelis skautiškas AČIŲ.

AD MELIOREM!

t.n. Jolita Buzaitytė
senj. Rolandas Kačinskas

CHICAGO'S A.S.S. skyriaus metinė šventė yra rengiama š.m. spalio mėn. 9 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte. Tuo reikalu skyriaus vadovybė išsiuntinėjo priminimą nr. 1. Minėjimas yra sutrauktas į vienos dienos programą (anksčiau būdavo minima tris dienas). Priminime rašoma: „Dalyvavimas būtinas visiems, laikantiems pirštą ant Čikagos aktualiausios veiklos pulso“. Šventėje žada dalyvauti Clevelando akademikai skautai vadovaujami fil. Alfos Juodikio. Laukiami ir kiti skyriai.

Fil. A. LIKANDERIENĖ, A.S.S. vadijos narė, atšventė šešiasdešimt penkerių metų sukaktį gausių draugų tarpe. Jaukų pobuvį Jaunimo Centro kavinėje surengė gausūs artimieji. Sveikino Moterų Federacija, Lietuvos Dukterų D-ja, Jaunimo Centro Moterų klubas, Akademiniškas Skautų Sąjūdis ir kiti.

Fil. J. KREGŽDYS labai sėkmingai vykdo lėšų telkimą atstatomoms Lietuvos bažnyčioms. Jo paramos sulaukė gražus skaičius provincijos šventovių, kurios komunistų valdymo metu nukentėjo ir gerokai sunyko.

Fil. B. KOŽICIENĖ naudingai pasidarbavo Lietuvoje ir grįžo atgal į Daytona Beach Shores Floridoje. Savo įspūdžiais žada pasidalinti su Mūsų Vyčio skaitytojais.

Remkite ir prenumeruokite Lietuvos vyresniųjų skautų ir skautų vadų žurnalą

L A U Ž A

Redaktorius R. Tupčiauskas, Minties 10, Vilnius 2051.

Įgaliotinė JAV: D. Eidukienė, 4629 S. Mozart Ave, Chicago IL, 606322.

NEW YORK

Neseniai atgaivinti skautai akademikai New Yorke labai gražiai veikia ir jų gretos didėja. Vadovaujami fil. Ramunės Papartienės ir t.n. ps. Dainos Penikaitės aktyviai dalyvavo šv. Kūčiose ir Kaziuko mūgės parengime. Beto jie visi aktyviai dalyvauja tautinių šokių grupėje ir kitoje veikloje.

Penktadienį, 1993 m. birželio mėn. 25 d. N.Y. Kultūros Židinio posėdžių menėje buvo egzaminuojami 5 kandidatai į ASD ir Korp! Vytis narius. Kandidatai perskaitė ir gynė savo temas ir jose pasirinktas pozicijas, o vėliau išlaikė ir paduotus klausimus apie Skautų Akademinį Sąjūdį ir jo istoriją.

Kandidatai:

1. vyr. sk. Sandra Simanavičiūtė — „Teisė deginti Amerikos vėliavą“.
2. vyr. sk. Nida Stankūnaitė — „Narkotikų legalizavimas“.
3. vyr. sk. Gina Jankauskaitė — „Ar yra svarbu lankyti universitetą?“.
4. sk. vyt. Vydas Marijošius — „MERCY“ žudymas“.

5. sk. vyt. Tomas Matusaitis — „Ar žmogus turi teisę turėti šautuvą?“.

Juos egzaminavo senj. Jonas Jankauskas, fil. Ramunė Papartienė, t.n. ps. Daina Penikaitė, fil. Sigita Penikaitė, t.n. Vaiva Ulėnaitė-Boertje, fil. Audra Gintautaitė ir fil. Kristina Matusaitytė.

Šeštadienį, birželio 16 d., rinkosi visi į posėdžių menę iškilmingai sueigai. Penki kand. sesės ir broliai davė akademiko pasižadėjimą. Sueiga praėjo labai pakilioje nuotaikoje; dainavo skautiškas dainas, ir linkėjo linksmų dienų 75 m. Jubiliejinėje Stovykloje „LITUANICA“, Rako Stovyklavietėje, Custer, Mich. Iš N.Y. važiuoja 5 akademikai skautai.

Į sueigą visi nariai atnešė po dovanėlę ir sudėjo į du siuntinius: vienas eina skautams Alytuje, N.Y. skautų-čių globojamą vieneta, ir kitas siuntinėlis bus siunčiamas į Kauno vaikų kliniką.

New Yorke akademikams linkime daugėti ir sėkmingai dirbti N.Y. skaučių-tų gretose.

Ad Meliorem!

v.s. fil. Lilė Milukienė

LIETUVOJE

Prof. Broniui Vaškeliui uždeda rektorius regalias Vytauto Didžiojo universiteto Kaune prorektorai — prof. P. Zakarevičius (kairėje) ir prof. V. Kaminskas.

New Yorko Akademikai pakuoja siuntinius padėti skautams ir sergantiems vaikams Lietuvoje. Iš kairės: fil. Sigita Penikaitė, fil. Daiva Penikaitė, tn. Gina Jankauskaitė, tn. Nida Stankūnaitė, fil. Kristina Matusaitytė, senj. Tomas Matusaitis, senj. Vydas Marijošius, tn. Sanda Simonavičiūtė, fil. Ramunė Gaižutytė-Papartienė, fil. Audra Gintautaitė, fil. Vaiva Ulėnaitė-Boertje.

Birželio mėn. 26 d. 1993 m. Nauji Akademikai: Iš k.: tn. Gina Jankauskaitė, senj. Vydas Marijošius, tn. Nida Stankūnaitė, senj. Tomas Matusaitis, tn. Sanda Simonavičiūtė.

NAUJA PROFESIONALĖ

Renata Viktorija Naudžiūtė, šį pavasarį išlaikė CPA (Certified Public Accountant) egzaminus. Ji yra baigusi Loyolos Universitetą cum laude, Bachelor of Business Administration laipsniu, accounting major; philosophy — minor, 1992 metais. Tik baigusi pradėjo dirbti JMB didžiulėje Real

Estate firmoje, ir dabar yra tos firmos „corporate analyst“.

Renata yra baigusi „Lane Technical High School“, grojo smuiku tos mokyklos simfoniniame orkestre ir baigė abiturą 5% geriausių mokinių grupėj. Taip pat skambina pianinu ir lankė „Boitsov“ baleto studiją.

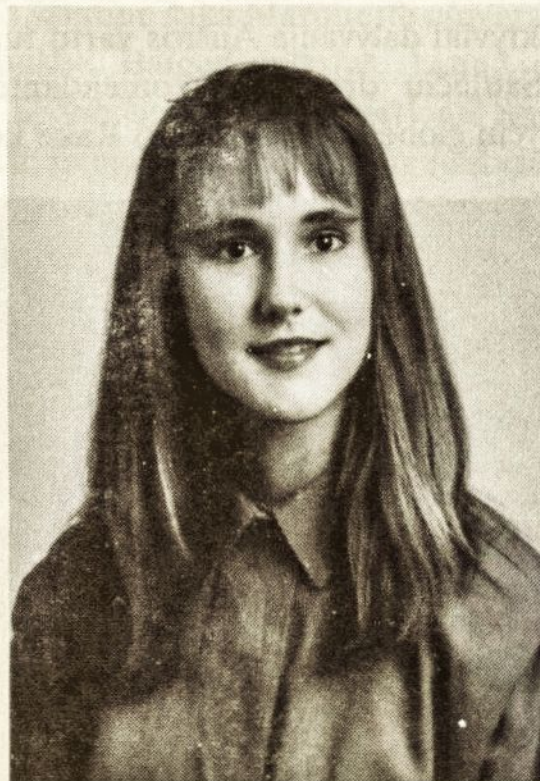
Lituanistinius mokslus pradėjo nuo vaikų darželio „Dariaus ir Girėno“ mokykloje. Po to lankė ir baigė Chicagos Aukštesniąją Lituanistinę mokyklą ir 3-jų metų Pedagoginį Lituanistikos Institutą.

Priklausė „Aušros Vartų“ tuntui ir skautams akademikams. Šoko „Vyčių“ ir „Vilties“ tautinių šokių grupėse.

Renata yra jaunesnioji duktė Dr. Aldonos ir inž. Viktoro Naudžių. Š.m. rugsėjo 18 d. sukūrė lietuvišką šeimą su Andriumi Stankum. Linkime laimingo gyvenimo.

NAUJA MAGISTRĖ

Ingrida Aldona Naudžiūtė, Dr. Aldonos ir inž. Viktoro Naudžių duktė, Loyolos Universitete Chicagoje gavo Magistro laipsnį (MBA) iš verslo administracijos, 1993 metų, vasario mėnesyje. Tame pačiame universitete anksčiau buvo gavusi bakalauro laipsnį iš „Marketing“. Šiuo metu dirba Wigoda & Wigoda advokatų firmoje.

Lituanistines mokyklas Ingrida lankė nuo pat mažens: Dariaus-Girėno pradžios mokyklą, Chicagos Aukštesniąją ir baigė Pedagoginį Lituanistikos Institutą.

Priklauso lietuvių skautams ir šoko „Vyčių“ ir „Vilties“ tautinių šokių grupėse. Studijuodama priklausė Loyolos universiteto lietuvių studentų klubui. Laisvalaikiu lanko Boitsov baleto studiją ir skambina pianinu.

Kun. dr. Pranui Daukniui, Melbourne lietuvių kapelionui, liepos 24 d. padaryta sėgminga širdies operacija, pašalinusi sukalkėjusių arterijų pavojų.

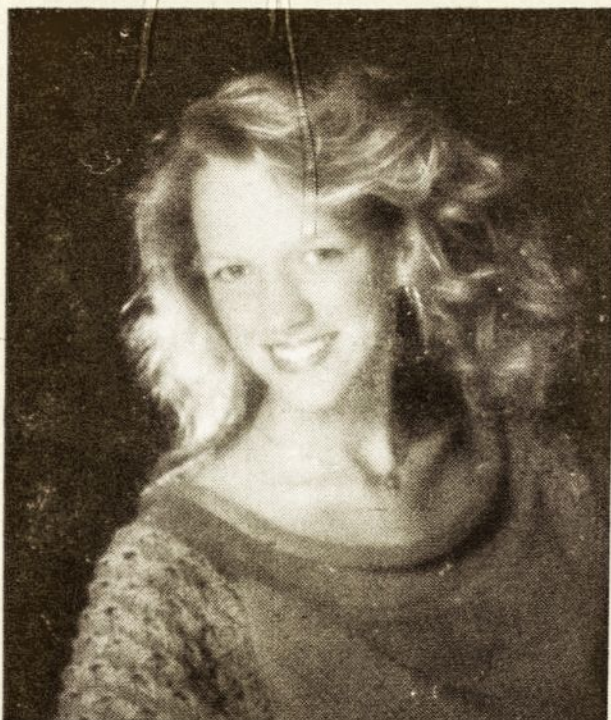

CHICAGOS A.S.D.

Akademikių skaučių draugovės Čikagos skyriaus valdyba džiaugiasi ir didžiuojasi, per 1993 m. spalio mėn. 9 dieną rengtą Metinę šventę į savo akademiniai skautišką šeimyną priėmus penkias naujas tikrąsias nares. Sveikiname:

t.n. Jennifer Antanaitytė

Studijuoja inžineriją University of Illinois. Champaign-Urbana. Vyr. sk. sl. Jennifer aktyviai dalyvauja Aušros vartų tunte: buvo Saulučių draugovės komendantė ir paukštyčių globėja. Stovyklavusi Rake ketu-

riolika metų, šiais metais suruoštoje Jubiliejinėje stovykloje buvo paukštyčių/udryčių rajono komendantė. Priklauso universiteto lietuvių klubui ir šoka Lietuvos Vyčių šokių grupėje.

t.n. Dana Butts

Studijuoja slaugės mokslus Lewis universitete, Romeoville. JAV kariuomenės kontraktuota, dalyvauja ROTC (Reserved Officer Training Corps) programoje, Crusader Battery. Įrašyta į universiteto garbės studentų sąrašus. Buvo išrinkta į studentų

valdžią. Vyr. sk. v. sl. Dana priklausio Kernavės tuntui: buvusi Gražinos draugovės draugininkė, dabar eina padėjėjos pareigas. Jubiliejinėje stovykloje buvo prityrusių skaučių programos draugininkė.

t.n. Julija Valaitytė

Baigė University of Illinois, Chicago Circle BSN (Bachelor of Science, Nursing), Liberal Arts of Psychology. Šiuo metu studijuoja UIC College of Nursing, Graduate Program, clinical specialty. Yra sertifikuota orthopaedic slaugė, narė Signa Theta Tau slaugių garbės organizacijos. Northwestern Memorial ligoninėje jau išdirbusi penkis metus. Paskautininkė Julija yra Aušros vartų

tunto, Gabijos draugovės draugininkė. Jubiliejinėje stovykloje dirbo su v.s. fil. tėvu Saulaičiu. Dainuoja Dainavos chore.

t.n. Vilija Meilytė

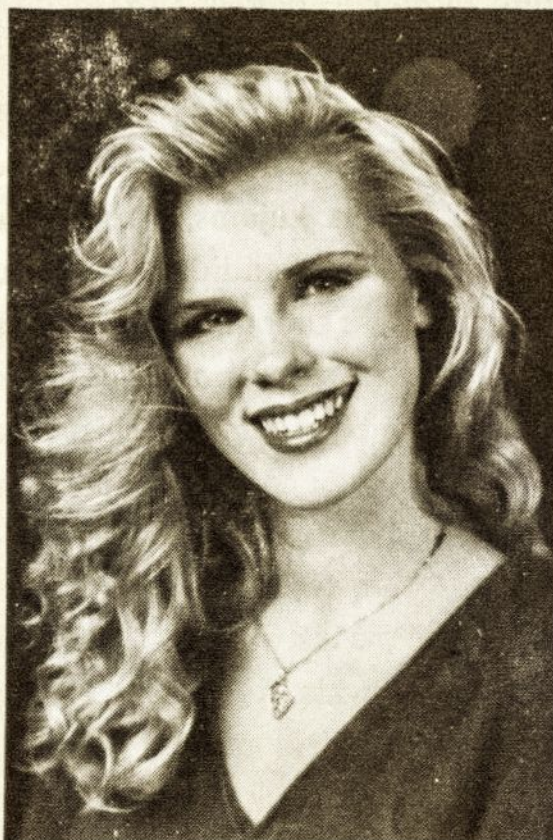
Studijuoja occupational therapy University of Illinois, Chicago Circle. Studijuojant Champaign-Urbana, priklausė Lietuviu

klubui. Kernavietė vyr. sk. v. sl. Vilija kur reikia aukoja savo laiką ir pastangas, ypač dirbant Amnesty International organizacijai. Vasaromis ir mokslo metų atostogų metu dirba Lietuvių fondui.

t.n. Ilona Radzevičiūtė

Studijuoja speech pathology su psichologijos šalutine šaka Marquette universitete, Milwaukee. Baigus mokslus, ketina dirbti vaikų ligoninėje. Priklauso National Student Speech, Language, and Hearing Association, universiteto psichologijos klubui ir Elmhurst

College Volunteer Committee. Yra savo bendrabučio gamtos apsaugos pirmininkė. Nerijos tuntui priklausanti gintarė Ilona vadovavo paukštytėm/udrytėm Jubiliejinėje stovykloje. Yra dirbusi Hotline, tris metus šokusi Spindulio šokių grupėje.

Prašome perskaityti jų įdomias, kandidatavimui pasirinktas temas sekančiame „Mūsų Vyties“ numeryje.

PAKRIKŠTINOM FUKSUS

A.S.D. kandidačių globėja fil. Ramona Steponavičiūtė ir Korp! Vytis tėvūnai fil. Ričardas Chiappeta ir fil. Jonas Variakojis kiekvienam kandidatui sugalvojo sąrašą žodžių, iš kurių kandidatai turėjo sukurti naują lietuvišką dainą, pagal žinomos dainos melodiją. Toliau sekė kaukių darymas. Sesė Ramona iš savo begalinių krepšelių ir maišelių traukė įvairiausių medžiagų kaukių darymui: blizgučių, flamasterių, medžiagos, netikrų gėlyčių, ir t.t. Taip ir prasidėjo kandidatų kančia. Išsitepę veidus vazelinu, kandidatai „klijavo“ prie savo veidų medžiagą, kuri, išdžiūvus klijams, taps kauke. Kaukėms sukietėjus, kandidatai jas papuošė.

Susirinkus akademikams, prasidėjo oficialios „krikštynos“. Pirmiausia kiekvienas kandidatas turėjo padainuoti savo sukurtą dainą. Pasigirdo juokas, šauksmas ir riksmas — kandidatų dainos buvo nuostabios! Visi akademikai šluostėsi ašaras netverdami juoku. Antroji „krikštyną“ dalis buvo išvyka į „Checkers“ valgyklą. Kandidatai, pasipuošę savo kaukėmis, turėjo pėsti praeiti „drive-thru“, užsakyti maistą ir tada, nekalbėdami užsimokėti už „hamburgerius“, bulvytes ir gėrimus. Valgyklos patarnautojos nežinojo

ką sakyti; jos buvo pritrenktos, pamačiusios didžiulį akademikų būrį. Kandidatams nebuvo lengva pereiti „drive-thru“, nes už jų vis važiuo mašinos, kurios duodavo signalą kandidatams greičiau pajudėti.

Grįžus pas brolių Andrių, prasidėjo rimtasis „teismas“. Kandidatai, užrištomis akimis buvo po vieną atvesti ir pasodinti į kėdę. Jiems tiesiai į akis švietė stipri šviesa, jie negalėjo matyti apklausinėtojų. Vieną kitą kandidatą iš karto atmetė — jie turėjo teisme sėdėti du kartus. Kandidatai buvo priversti skambinti į namus, kad apklausinėtojai galėtų patvirtinti kandidatų atsakymus kai kuriems klausimams. Šį kartą junjorams buvo sunkesnis teismas negu kandidatėms; kelios akademikės juos visaip viliojo apklausinėjimų metu, buvo matyti, kad jiems darėsi labai karšta. Pasibaigus teismui, apklausinėtojai „priėmė“ visus kandidatus į savo tarpą. Pabaigai kandidatai padainavo kelias dainas prie kurių prisidėjo visi dalyviai.

Bet tai ne visa kandidatų programa. Jie turės parodyti savo kulinarinius sugebėjimus tradiciniame blynų baliuje. Ar nereikėtų visiems akademikams iš anksto pavalgyti?

Kai virtuvėje darbas baigiasi, Chicago's A.S.S. skyriaus nariai džiaugiasi puodus išplovę.

Foto R. Steponavičiūtės.

*Kaziuko mugė vyksta sėkmingai, nors riestainių dar yra likę... Kaziuko mugė Chicagoje.
Foto J. Tamulaičio.*

Vakaronė Balzeko muziejaus Gintaro salėje su broliais ir sesėmis iš Lietuvos. Foto J. Tamulaičio.

70 METŲ

Architektas fil. Alfredas Kulpavičius, ilgus metus gyvenęs Toronte, o dabar Burlingtone turintis privačią architektūrinio planavimo firmą, kovo 28 d. atšventė amžiaus septyniasdešimtmetį. Šiai sukakčiai skirtą jo darbų parodą gegužės-liepos mėnesiais Viniuje surengė Lietuvos architektūros muziejus. „Lietuvos Aido“ skaitytojus su A. Kulpavičiumi ir jo darbais supažindina Gediminas Budreika, pabrėždamas, kad jis studijavo Vytauto Didžiojo universitete ir Darmštado aukštojoje technikos mokykloje. Šioj Vokietijos institucijoj A. Kulpavičius 1951 m. apgynė disertaciją „Barokas Lietuvos sakralinėje architektūroje“, už ją gaudamas inžinieriaus-architekto doktoratą. Parodai Vilniuje sutelktuose piešiniuose, projektuose ir nuotraukose vyrauja šventovės Kanados lietuviams Hamiltone, Toronte, Vinipege ir Montrealyje. Savo darbus parodai atrinko dr. A. Kulpavičius, o daug nuotraukų padarė jo žmona Nora, buvusi ilgametė Toronte leisto žurnalo „Moteris“ redaktorė. Fil. A. Kulpavičius, dažnai lankydamasis Lietuvoje, skaitė paskaitas apie Kanados architektūrą, o dabar renka medžiagą leidiniui apie Lietuvos šventovių architektūrą.

Šiuo keliu eik

Jau penkeri metai be a.a. fil. **Jono Dambaro**, amžinybėn iškeliavusio 1988 m. rugpjūčio 31 d. Jo netektis palietė Toronto skautų „Rambyno“ tuntą, Lietuvių namus, Išganytojo parapiją, ligonių lankymo būrelį, šeimą, gimines ir draugus. Sakoma — darbuose nėra nė vieno nepakeičiamo. O vis dėlto darbščiųjų netektis ilgesniam laikui palieka spragų. A.a. brolių Joną pakartoti niekam nebūtų lengva. Liko velionies į-

spausti pėdsakai, matomi ir kalbantys: šiuo keliu eik. Tai palikimas jaunesiems, gairės tiems, kurie ieško, ką gero galima atlikti tarnaujant savo artimui.

80 metų

Š. m. liepos mėn. 15 dieną fil. **Henrikas Jonaitis** atšventė gražią sukaktį Vilniuje. Iškilmingas posėdis įvyko Vilniaus Universiteto fizikos fakulteto rengtame minėjime Skaičiavimo Centre.

Sukaktuvinininkas yra gimęs 1913.7.15 Vilniuje. 1946 m. baigė Vilniaus Universitetą, dėsto nuo 1944 metų, docentas nuo 1958 m. Bendrosios fizikos ir spektroskopijos katedros vedėjas nuo 1960 m.

Į Korp! Vytis eiles įstojo 1934 metais, dabar priklauso Dr. Jono Basanavičiaus akademikų skautų draugovei.

Mes sveikiname sukaktuvinininką kartu su vilniečiais: Linkime sveikatos, ištvermės dar ilgus metus išlikti guviu, kūrybingu, atsidavusiam Lietuvai ir fizikos mokslui.

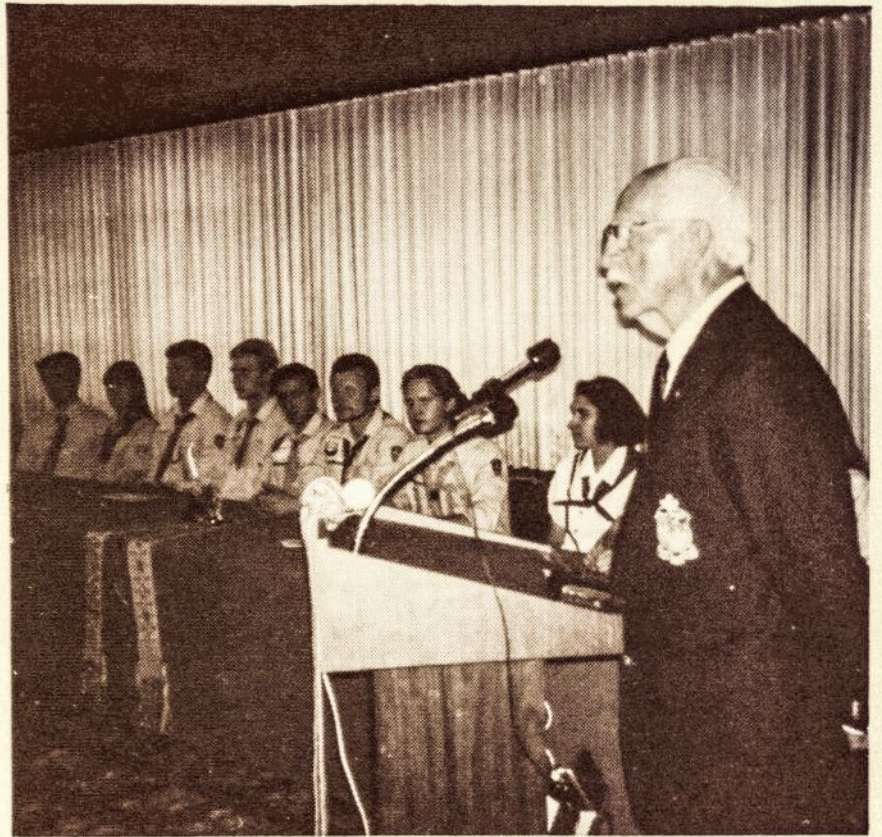

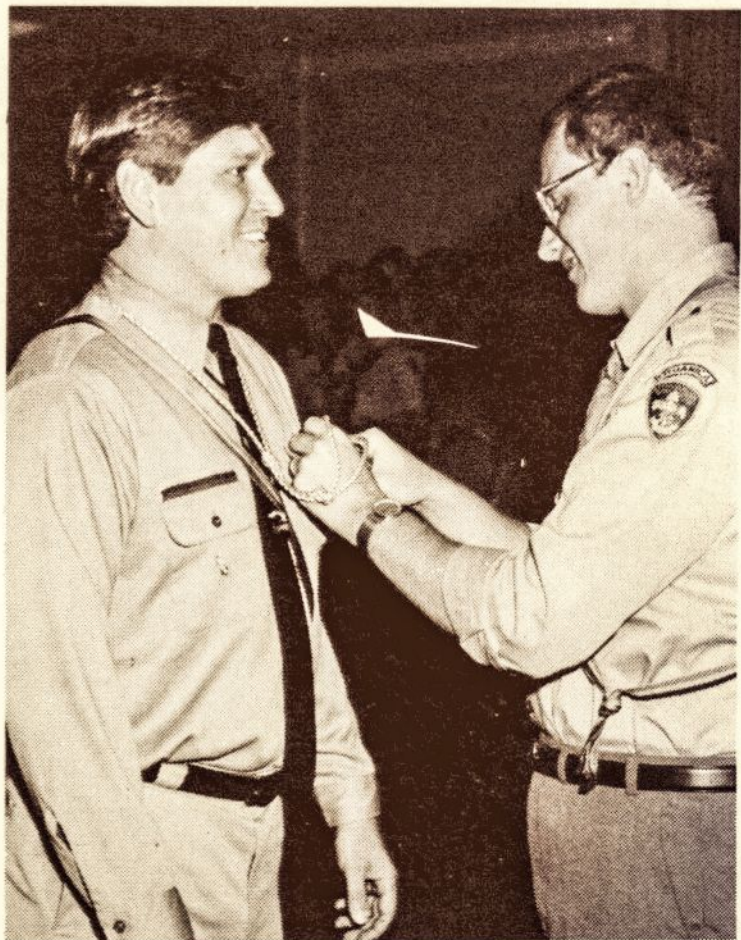
Jubiliejinės stovyklos vartai, sukurti v.s. V. Vijeikio. Prie jų v.s. J. Šalčiūnas, Miško Brolių vadovas.

Fil. Viktoras, pasiskolinęs fil. Ramonos raudonus batukus, šoka iš džiaugsmo, tapęs laikinuoju „Gaudeamus“ komendantu.

A.S.S. vadijos pirm. fil. E. Korzonas sveikina svečius iš Lietuvos. Foto Br. Juodelio.

Fil. Dr. R. Vitas perduoda Lituanicos tuntą naujam tuntininkui fil. M. Nariui. Foto J. Tamulaičio.

LITHUANIAN SCOUTS ASSOC., INC.
COLLEGIATE DIVISION
3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, IL 60629 U.S.A.

ALP 3088 ^{LEVA}

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

CHICAGO, IL.
PERMIT NO. 3693

RETURN POSTAGE GUARANTEED

TO _____

1/01/92
Robertas Vitas
10332 S. Parkside Ave.
Oak Lawn IL 60453

PLA

96.343.147